

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 6 K).
— Posamezne številke se prodajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naročnina, reklamacije in in-
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“,
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 14.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1911.

Leto XXIV.

Slovenskemu ljudstvu!

Državni zbor je razpuščen. Podpisani poslanci Vseslovenske ljudske stranke polagajo svoje mandate v roke svojih volivcev. Jasnega očesa gledajo na svoje delo in z mirno vestjo pričakujejo sodbe svojega ljudstva. V nebrojnih shodih ste, cenjeni volivci, v navdušenem soglasju odobraval našo politiko in se veselili naših uspehov, neštetokrat nam je Vaše zaupanje vlivalo novega poguma v našem boju za Vašo staro pravdo. Zahvaljamo Vas danes za vse izraze Vaše ljubezni in Vaše zvestobe, ki dokazujejo, kako nepremagljiva stoji naša stranka, za katere prve služabnike smo se šteli mi kot Vaši zastopniki v državnem zboru.

Prezirano si bilo slovensko ljudstvo, z zaničevanjem so te ometavali narodni nasprotniki, z viška je gledalo nate tuje ti uradništvo. Naš prvi namen je bil dvigniti tvoj pomen. In to se je posrečilo. Brez pretiravanja smemo trditi, da te danes pozna cela naša država, da te uvažujejo narodi in stranke v nji, da jih ni malo, ki se te boje.

Tvoji zastopniki so zvesto branili vse, kar je tebi svetega in pokazali so neenkrat, da ne klonejo svojih glav pred nikomur na svetu, kadar gre za tvoje pravice. Bilo se je mnogo hudih bojov, ki so v njih tvoji poslanci stali v ospredju in pod vodstvom svojega načelnika pokazali strankam in vladi, da je zedinjeno slovensko in hrvatsko ljudstvo nevpogljiva sila, ki mora računati z njo dunajski parlament in avstrijska vlada.

Štiri leta je doživela prva zbornica, izvoljena po splošni in enaki volivni pravici. Dovolj za prvič! Pokazala je svežo, mlado moč, zmisel za državo in ljudstvo, zlasti pa zmisel za ustavno življenje. Zdravo delovanje v državnem zboru je započeto z izpremembo poslovnika, pri kateri so v prvi vrsti sodelovali Vaši poslanci. Izpričalo se je pa tudi, da se v Avstriji ne da vladati proti veri in cerkvi, ne proti kmetu, pa tudi ne brez Slovanov.

Politična zavednost se je izredno povečala. Ljudstvo ve, da je država zavoljo njega, in da ima državno uradništvo edini namen služiti ljudskemu blagru. V ti zavednosti koraka ogromna množica, ki je zbrana v Vseslovenski ljudski stranki, na prvem mestu. Vaši poslanci so ponosni na Vas, dragi somišljeniki, ker vedo, da tako politično zrela, tako načelno zedinjena četa ne more biti premagana.

Grehi prejšnjih dob še niso izbrisani. Še vedno se plazi med našimi narodnimi nasprotniki in med enim delom uradništva nespametna misel, da smo Slovenci manj vredni od drugih, še vedno sanjarijo nekatere stranke o predpravicah uradništva nad ljudstvom, mest nad kmeti, Nemcev nad Slovani. Te zmote so krive, da je državna zbornica dve leti pred ustavnim koncem dokončala svoje delo.

Zato pozdravljamo bližnji volivni boj, ki bo izčistil zrak in razbil mnogo starih zmot. V Vaši domovini bo brez dvojbe dokazal, da je Vseslovenska ljudska stranka enakopravna zveza vseh stanov našega ljudstva, da je v njenem taboru ves slovenski narod.

Hvaležni se spominjamo svojih najožjih prijateljev, pravaških zastopnikov hrvaškega naroda, ki so se z nami enih misli in enega srca združili v eno četo in se zavedamo, da je ta zveza začetek nove srečnejše dobe za ves slovanski jug naše države. Zahvaljamo tudi zastopnike čeških kmetov in vse stranke Slovanske zveze, ki so nas podpirale v našem boju. Hvaležnega spomina na nje ne izbriše nobena sila iz naših src.

Stiri leta našega dela in naših bojov so minula. Čisto smo ohranili zastavo Vseslovenske ljudske stranke, ki ste nam jo izročili v varstvo. Moč nam je krepila zavest, da uživamo Vaše zaupanje, in da je svet boj za duševni in gmotni blagor naše lepe domovine in njenega ljudstva. Lahko se je bojevati s tako zvesto armado, kakor je naša Vseslovenska ljudska stranka. Zvesta sebi, zvesta ljudstvu, ki je ustanovljena zanj, pojde v nove boje in k novim zmagam. Zivela!

V Ljubljani, dne 31. marca 1911.

Dr. Šusteršič
Dr. Benkovič
Demšar
Fon

Gostinčar
Grafenauer
Dr. Gregorčič
Dr. Hočevar
Dr. Verstovšek

Jaklič
Jarc
Dr. Korošec
Dr. Krek
Dr. Žitnik

Pišek
Pogačnik
Povše
Roškar

Političen pregled

AVSTRIJSKI DRŽAVNI ZBOR — RAZPUŠČEN.

Kar je moralo priti prej ali slej, to se je zgodilo pretekle dni. Opetovano ste čitali v »Domoljubu«, da tako, kakor se je vršilo v zbornici, ne more iti več dolgo naprej, da se mora nezdravo ozračje v zbornici izčistiti, in sicer v prid avstrijskega in slovenskega ljudstva, v prid moči one Avstrije, v kateri edino more doseči naš narod pravico in enakopravnost.

Glavni in poglavitni vzrok, da je zadela prvo ljudsko zbornico na Dunaju usoda razpustitve, je bil stari greh vsake na nemške in nenemške stranke se opirajoče in nji služeče vlade — vladati proti Slovanom, zatirati slovenski življenj, udarjati Slované s krivicami! (Primeri: Dogodka nedavnega časa na Koroškem zoper koroške Slovence, na Štajerskem itd.) — Slovani so bili po vladni zbornični večini prisiljeni stati v obrambo svoje narodnosti in svojega ljudstva koristi v opoziciji proti obstoječi vladi in njenemu sistemu. V tem boju proti vladi so naši poslanci skoraj ves čas vodili slovensko opozicijo. Kakor povsod so bili pač žal tudi v slovenskih vrstah možje, ki tega ali res niso ali le niso hoteli že prej izpočetka razumeti, a dogodki zadnjih dni so pokazali, da so končno le popolnoma zmagala tista načela, ki jih je ves čas najodločnejše in modro zastopala naša stranka: Proti Slovanom in brez Slovanov se v Avstriji ne more in ne sme vladati!

To se je sedaj zopet dovolj jasno pokazalo in zato je moral iti državni zbor, čegar vladna nemška večina ni znala deliti z enako mero pravice Slovanom kakor si jo je sebi, vsak sebi!

Kako je bilo delo bivše zbornice?

Prva, sedaj razpuščena ljudska zbornica je pa kljub temu delala veliko več in bolje, kakor pa je delala stara zbornica, ki je bila izvoljena še po kurijah in ne po splošni volivni pravici, ki ni mogel že n. pr. več urediti razmerja naše državne polovice z Ogrsko, ljudska zbornica je pa napravila pogodbo z Ogrji. Ljudska zbornica si je z izpremembo poslovnika dala sama sebi zdravo oporo, česar ni mogla prejšnja kurijalna.

Pri vseh velikih reformah so sodelovali Slovani. Brez njihovega sodelovanja bi se ne bilo izvršilo nobeno večje delo in ne bila sklenjena znana pogodba z Ogrsko. Ob hudi krizi za časa aneksije Bosne in Hercegovine je »Slovanska Enota« glasovala za dovolitev vojaških novincev. Nastop slovenskih strank ob isti priliki je dal moč in velik ugled naši zunanji politiki. Vladarju in državi zvesta slovenska opozicija se je sijajno izkazala.

Poslovnikova izprememba je ravno delo »Slovanske Enote«, delo naših poslancev.

In neposredno je ljudska zbornica veliko storila za ljudstvo. Izboljšalo se je uradništvo, prišlo je bolj v stik z ljudstvom, kar prej ni bilo. Moralo se je naučiti, da razume ljudstvo! Ljudska zbornica je zelo natančno nadzorovala vso upravo, kar se zdaj dobro pozna tudi pri uradništvu.

In vse velikansko delo splošnega socialnega zavarovanja, pri katerem sta tudi zlasti sodelovala odlična naša poslanca dr. Krek in Gostinčar, je prva ljudska zbornica predelala v pododseku; tega bi stari kurijalni zbor ne bil nikoli zmožen. Ko se zbere druga ljudska zbornica zopet, bo imela pripravljeno vso snov za uzakonitev tega gotovo največjega socialnega zakona, kakršnega dosedaj še ni pretresla in obravnavala še nobena zbornica!

Slovensko ljudstvo naše pa tudi dobro ve, da so storili od njega izvoljeni naši po-

slanci v prvi ljudski zbornici svojo dolžnost v nad vse obilni meri. Ko so brezverski svobodomislec hoteli sredi naše katoliške države rogoviliti s svojim predrznim grebenom ob znani Wahrmundovi aferi (dogodku), so naši poslanci v zvezi z drugimi krščanskimi strankami odločno odbili predrzne svobodomiselné nakane. Takrat je nastopil dr. Krek proti tem svobodomiselnim skovikarjem tako, da so se razblinili v prazno peno, prazen nič vsi njih svobodomiselni napadi na katoličane, zlasti katoliško misleče vseučiliške dijakel!

Ko so hoteli zaslužniti samogoltni Mažarji s svojo banko bosensko-hercegovskega kmeta, je to popolnoma zaprečil s svojim odločnim nastopom zoper oderuške naklepe mažarskih judov ravno načelnik naše S. L. S. dr. Šusteršič, ki je za ta svoj nastop žel splošno priznanje in odobravanje tudi pri onih, ki nam sicer vedno nasprotujejo.

Kako velik in hud boj so bili naši poslanci za slovensko vseučilišče ter proti laški fakulteti na slovenskem ozemlju, to je znano vsem.

Skratka: Naši poslanci so pod razumnim in spretnim vodstvom našega odličnega politika dr. Šusteršiča v prvi ljudski zbornici s svojim nastopanjem visoko dvignili ugled našega naroda tako, kakor se to dosedaj ni še nikdar zgodilo. Šele od sedaj smo Slovenci pravzaprav splošno znani in priznani kot narod, dočim so nas prej splošno smatrali za rod, ki mu je za gotovo določeno, da izgine v najkrajšem času v nemškem in laškem morju. Da se je o tem dokazalo sedaj začudenemu svetu o čvrsti življenjski moči slovenskega naroda drugače, ali ni to ena izmed najbolj važnih zaslug naših vrlih mož poslancev! Ko smo enkrat priznali kot narod, ki je zmožen živeti kot narod, ali mu na tej glavni osnovi ne bo sedaj možno na velikolajski in hitrejši način doseči in priboriti od države tudi

one pravice in zahteve, ki jih je Slovencem kot z vsemi v Avstriji po temeljni postavi enakopravnemu narodu dati dolžna? Kdo ne uvidi globokega pomena te velike, važne zasluge naših poslancev za naš celokupni narod slovenski!

O razpustu državnega zbora je poročal uradni brzojav pretekli petek dne 31. sušca. Vlada je objavila obenem tudi daljše pojasnilo, zakaj je razpustila zbornico. Kot vzrok navaja obstrukcijo, da si obenem priznava, da je bila ta obstrukcija le v zelo majhnem obsegu. Obstrukcijo so povzročili tudi narodni boji, ki jih pač ljudska zbornica ni mogla omiliti.

Prva ljudska zbornica se je morala raziti, ker se je poizkušalo vladati proti Slovanom, to je resnica, ki si jo pa vlada seveda ne upa očitno priznati! Če se bo nadaljevala protislovenska politika, je nemogoče, da bi imela druga ljudska zbornica kaj drugačnejšo usodo! To povemo z vso gotovostjo, že sedaj, predno so sploh že razpisane volitve za njo. Krivdo bodo pa zopet nošili na svoj račun preobestni nemški oholeži!

Kdaj bodo nove volitve? Vlada je določila za nove volitve za državni zbor dan 13. junija za ožje volitve padan 20. junija. Nova zbornica se snide potem najbrž dne 4. julija h kratkemu zasedanju, da se sestavi predsedstvo, izvolijo razne zbornične komisije in odseki itd. ter se izvrši razprava (debata) o programu.

Kaj pa vmes? Vmes pa misli vladati vlada s slaboslovečim § 14., po katerem si sme vlada sama dovoliti razne državne potrebščine, sedaj si bo na ta način dovolila sama sebi devetmesečni proračun, posojilo in brambno postavbo.

Novi volivni boj bo hud, kajti znaki vsega so že taki. Nemške stranke kažejo razpoloženje, da bodo povsod vsaj pri ožjih volitvah nastopale skupno proti socialistom. Pa kaj nam mnogo mar, kaj imajo Nemci med seboj! Mi povdarjamo le eno, kar se pred vsem tiče nas in kar je znano vsakemu našemu zavednemu pristašu: S. L. S. stopi z mirno dušo v volivni boj v polni zavesti, da je vedno vestno vršila svoj pravi ljudski program in svojo dolžnost. Nove volitve jo bodo samo še bolj okrepile za boj zoper sedanji sovražni nam vladni sistem, ki mora prej ali slej pasti in odnehati, ako hoče v Avstriji zavladati mir, sreča, zadovoljnost, sloga, ki so brezpogojni in edini činitelji pravemu umstvenemu, gospodarskemu, gmojnemu razvoju in blagostanju narodov, skratka, to so pogoji razvoju prave — kulture!

RAZVOJ NAŠE MORNARICE.

Cesar je ukazal, naj se imenuje naš prvi »drednavt« (ladja-velikanka), ki jo sedaj grade v Pulju, ne, kakor se je dosedaj razglašalo, po sedanjem našem vladarju, temveč se bo imenovala »Viribus unitis« (»Z združenimi močmi«), torej po geslu našega cesarja. Cesar je tudi določil, da jo spuste prvičkrat v morje dne 24. junija.

NEGOTOVOST PORTUGALSKE REPUBLIČANSKE VLADE.

Poleg par drugih že prej, so pretekli dni odkrili zopet neko zaroto zoper sedanjo nepostavno vlado na Portugalskem. Zarotniki so vojaki v severnih provincih Portugalske, ki so imeli že dokaj pristašev, ki so hoteli strmoglaviti sedanjo vlado in zopet vpeljati kraljestvo. Zaroto so odkrili, glavne zarotnike pa tirali v ječe, odkoder jih postavijo pred vojno sodišče. Gotovo je, da ta zarota še ni zadnja in mir še dolgo ne bo zavladal v tej nesrečni deželi. Obetajo se še hudi časi za njo.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o. Velsko Kovač.

(Dalje.)

XV.

Dva dni potem je dospela Micika do zadnjega počivališča na svojem dolgem romanju, v prijazno vas Žabnice. Od tu ima navaden pešec še tri ure hoda do svetovišarske cerkve; za Miciko pa je imela biti pot celega dneva, težavna pač, e zadnja.

V vasi je prenočila in drugo jutro navsezgodaj nastopila strmo gorsko pot. Polglasni molitvi zgodnje romarice je odgovarjal ob potu šumeči gorski potok s svojim mogočnim zvokom glasom. Pot jo je peljala vedno višje v prijetnem hladu bukovega gozda. Polagoma je dospela na goličavo, kjer je bilo zloženih mnogo lepih drva. Nekaj hlobov pa je ležalo razmetanih po tleh. Tu je sedla na bližnji hlobo, da se nekoliko odpočije; tla so bila namreč precej vlažna.

Ko je tako počivala, jo je dohitel neznan popotnik, ki jo je ubiral navkreber pač iz istega namena kakor ona, zakaj mrmral je pobožno tiho molitev. Obstal je ravno pred Miciko, ki je pa očitno ni opazil, ampak pozorno je ogledoval na tleh razmetana polena. Tedaj pa je naenkrat potegnil iz žepa tanko vrv, jo zadržnil okoli enega največjih polen ter naložil težko breme na svoj hrbet. Potem je zopet v pobožni molitvi nadaljeval svojo pot.

Micika je takoj razumela, da je to nekaka pokora, ki si jo goreči svetovišarski romarji prostovoljno nalože. Tudi ona je hotela poskusiti isto. Pograbila je najmanjše poleno in ga zadela na svoje rame. Pa še to je bilo zanjo občutljivo težko.

Sedaj ji je bil korak še počasnejši. Kolena so se ji tresla, glava pa ji je bila težka in trudna. Nepristano jo je nadlegovala obupna misel: zame je vse zaman. Toda vselej je v duhu slišala besede dobre gospodinje v Slovenskem kotu: Micika se ne sme vrniti prej, da dobi svetovišarska Kraljica čas, da pokaže na njej svojo dobrotljivo moč...

Hosta je postala polagoma redkejša in drevesa nižja. Dolgi, sivi mah je visel s polomljenih vej in grčavih drevesom se je dobro poznalo, kako hude boje morajo biti z divjimi planinskimi vetrovi. Naposled je gozd popolnoma prenehal. Le tupatam je samotaril še kak pohabljen bor. Odsojna mesta je pokrival še stari sneg; kjer ga je pa pregnalo gorko majnikovo solnce, so bila tla vsa razrita od visokih zametov, ki jih je nakopičila huda gorska zima. Na teh mestih je že zelenelo. Srede te liki iz neštevilnih zelenih blazin sestavljene planinske trate je izviral močan studenec, ki se je malo nižje izlival v majhno kotlino. Romarica se je ustavila, da si ohladi žgočo žejo. Tako hvaležna je bila za to hladno studenčnico, kakor da jo je pokrepčila mila višarska Gospa z najslajšo pijačo.

Dolgo je počivala tukaj in mnog romar je šel v tem času mimo. Raznolike postave so hitele mimo nje, postavnih ljudje, veselega in zadovoljnega obraza, pa tudi taki, katerih zunanost je svedočila, da ne žive baš v razkošju. Vsi so molili. — Micika je dolgo tako sedela in opazovala mimoidoče. Slednjič se je vzdignila tudi ona in nadaljevala svojo pot.

Vedno tanjša je postajala od snežnice premočena zemeljska plast; vmes je bilo videti sivkasto, razdrapano in od vlažnosti polzko kamenje. Tupatam med skalovjem je bilo, kako osamelo gorsko drevo ali kak grmiček, ob tleh gosto raztezajoč svoje bodče veje. V takem grmiču je našel priprosto ovčar pred več sto leti podobo Matere božje. Zaman so leseno podobo prenesli trikrat v bližnjo vas, da bi bila bližje ljudem in bi jo lažje čistili, zakaj trikrat se je zopet na čudovit način povrnila nazaj v planinsko samoto.

In naenkrat, ko se je trudna romarica za hip ustavila, da se nekoliko oddahne, je zagledala gori na s snegom pokritem gorskem vrhu belo cerkev s širokim zvonikom in spodaj nekaj hiš; da, že je zagledala — cilj svojega potovanja.

Na južni strani slavnega svetišča se vzdiguje velikansko skalovje, ki ga loči le globoko dolina od svetovišarskega hriba, divje in nemo štrleč v prijazno majnikovo nebo. Ravno kar se je skril solnce za bliščnimi sneženimi vrhovi in ledeni večerni vetrovi so spre-

jeli prihajajoče romarice. — Tako pri prvi hiši je podvedela, kaj naj počne z lesenim bremenom. Povedali so ji tudi, da črna, ki jih romarji nanese, nikakor ne zadostuje za vsakdanjo potrebo. Srečala si navadno le čvrsti modre nabode tako težavno pokoro.

Ko je obšla na označenem mestu svoje težke breme, je stopila v cerkev.

Do smrti utrujena in silno zasopla se je zgrudila na kameniti tlak.

Bila je torej na tako zaželenem mestu! Dva tedna je potekala, počasi, korakoma! Bo li rešena svoje mučnice — — — vsaj s smrtjo? »O mati božja, pusti me umreti!« je šloči namihala.

Iz dalje je začela slišati glasove. Nehote je sklonila glavo in poslušala. Še nikdar ni slišala kaj tako lepega. Vedno bolj so se bližali glasovi, kakor šumeti, bušeti, valovi. Še le doli doli čula ji je bilo jasno, da je to petje, toda vtipih razsevani pozornosti se ji ni posredila, da bi vprašala, oče, beseda čimboli se je bližala počasi množica, tam razvneljivejši se ji je zdel njen jeziki, umela je samo velikostno harmonično glasno, ki je bila zanj kakor nekakšno skrivno razodetje.

Petje se ustavilo stoji vrsta, ki so bili na sedaj odprta. Bili so to moške mešarji, brat in brat s čudnimi pokrivali. Pri vsakem so klonili svojo glavo. Niso se pogledali medse na levo. Mnogi so razprstili oči, drugi so se pa pripogibali do tla.

Mička je močno ganila ta odlična, srčna podoba. — Rada bi bila poslušala govor romarjev, a kar kaj takega dosegel je nikjer ni videla, se ni upala. Le kako čudovito čudno pobožnost jo je obšla in zdelo se ji je, da se njena pogledajoča nadeja zopet oživlja. Vtipih strahov nemogućnosti se ni mogla dovolj namočiti in narobe začeljena čudovita podoba, kar je biseri okoliščin plišček se je besedni v očehi žarkih vedno zaje.

Slednjič je pa vender morala zapustiti cerkev in si preskrbeti prenočišče. Res je bila na poti med gostilnami, a ta ni bila zanje. K sreči Miška ni bila edina reva na uličarski poti. Nadejo ji je pokazal naključno srečanje oblika za romarjev, obširno postopje s tremi obdelki. Prednji je služil za kruhinjo, druge dva pa možkani in besedni za prenočišče. Ta hiša je medela revnim romarjem brezplačno zavetje pred dežjem, nevihto in snegom. Za težko je pa moral vsak sam skrbeti. Romarji so težali drug poleg drugega debela na vedno nali plahoti. Dežena ni samo in slani, najprejvejši pa na resjo, ki so ga nategali v gondu. Nihče ni bil tako ubog kakor Silvestrova Miška. Kajti izvenostni čula, ki ji je služila za podglavje, ni imela nobenega drugega.

Med hmeljnimi, ki so na hišne prenočišča, so bile nekatere podobne onim, ki jih je prej videla v cerkvi. Rada bi bila začela pogovor s svojo bližnjo sosedo, ki se je ravno zložitno vlegla na svoje volnene plahoti. Poizkusila je s

par lastnih besedami, ki si jih je zapomnila na svojih prejšnjih romanjih po južnem Tirolskem, pa ta čudna romarica jih ni razumela. Miška je bila pa s svojim jezikovnim znanjem tudi pri kraju. Obrnila se je in hotela zaparl.

Toda tla pod njo so bila mrtva in njeno utrujeno telo se ni hotelo ogreti. Miška je že, da to noli ne bo mogla zadržati oči, kar je začutila, da je njena sosedka krepko vlede za rokav. Pomnila ji je namreč polovico svoje plahote.

Mička se je zavila vanjo in zaspa.

Drugo jutro je bila že navsenročaj pokonci; poravnala si je zmečkano obličje in zmrdane lase, stopila vna na pravo v mrtlo majnikovo posteljo.

Najprej je želela priči do kakoga studenta, a daleč naokoli ni bilo ne duha, ne stola s kakim vrhom.

Ko je iskala studenta, je prišla polingoma na gošo vilina, pravzaprav vili Svirih Višarjev, ki se dviga nad romarsko cerkvijo le za nekaj metrov. Tu je obstala začarana od čudovito velikostnega razgleda. Tu so sivi skalni gorsti velikani, čijeje razstrani kakor mogočni Dolomiti v njem domovini; zdeli so se ji v čistem jutranjem zraku le za srečnej daleč; tam velikanski snežniki, rumno v sviti prvih solčnih žarkov. Nad globokimi dolinami je razprostiral se nočni mir svoje krila. Lahni sivi oblaki so se posamič vlekli ob skalnih stenah. Tam daleč na vzhodu je ozarila gladino sončnega jezera. Toda vsa slika je snivala se v podiraku. Kar nenikar se je pa zablistalo tam na vzhodu in prvi solčni žarek je šinil v oči moške strnele romarice, tako da se je nenote mežljeno zganila.

Zaje se je domislila, da tudi ta ni naša, kar je iskala. A nujalno iskanje je morala opustiti, zakaj v cerkvi se je oglašil zvon. Pohitela se je in hitela navzdol.

Ko so minile vse muhe, se je ustila in stopila v posteljo ter pogledala za kozarec vode. Tu je šele zvedela na svoje nemalo začudenje, da na Višarjah ni vodnjaka in da hodijo po vode vsak dan k studentu, ki je nizek doli ob potu v Zakahnu. Ob najprejnih shodih je treba dveh tovarniških živlencev, da je božja pot preskrbljena z vodo; razen tega je pa še mnogo revčev, ki sami hodijo po vodi.

Mička je premišljevala nekaj časa. Ali ne spada tudi ona med revne ljudi? Imela je širer dovolj pogodbice, za kar se je imela zahvaliti dobri gospodinjici v Slovenskem domu, toda če bi hotela kupovati pitno vodo, potem bi se ji mošnjček kmalu izpouznal in ne mogla bi niti najmanjše svetiljke prineseti domov v spomin na božjo pot.

Prosilila je torej strežnico, ki ji je vse to pojasnjevala, naj ji za nekaj časa posodi svoj vrč. Strežnica je prvočnje ni rada uslišala, češ, da ima pri tem gosposkišar škoda. A Miška je slednjič želja vender uslišala in zdaj je hitela

ta z velikim vrhem, ki mu je bil drži odbit, navzdol k studentu.

To je bil isti studentec, pri katerem se je včeraj okrepdala; in ko je dospela na znano mesto, si ugasila žgočo žepo in si prav dobro izmila oči, ji je bilo skoro radostno pri srcu.

Nenkrat so zadoneli z gore dol isti čudoviti glasovi, ki jih je čula prejšnji dan. Vstala je in se ozrla. In res, prihajali so z gore neznani romarji, s kričom na čelu, z ravno tako pobožnim in zbranim duhom, kakor so včeraj stopili v cerkev.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus,« je zaklicala Miška, ko so šli mimo nje. Nekateri so se ozrli nanjo ter ji nekaj odgovorili v svojem jeziku. Srce je razumelo srce . . .

Ko je procesija izginila izpred njenih oči, je napotila vrč in se vrnila.

Težavna boja! Z obema rokama je držala vrč in skrbno pazila, da ji ni pri škrobni vli kaka kapljica tako težavno pridobljene vode. Ko pa je zopet zagledala cerkveni stolp, je bila srečna kakor zmagovalka. Bila je preskrbljena z vodo za več dni; trebalo je samo dragi zaklad dobro skriti. Že prej je iztaknila med dvema skalama ozko kotanjo, kjer je pred burjo in slabim vremenom iskalo zavetja par brinjevih grmov. Tu je torej skrila svoj vrč ozirajoč se okoli sebe, če jo morda ne opazuje kako nepoklicano oko.

Kar je potem posebno mikalo njeno pozornost, so bile lesene prodajalnice na obeh straneh ozke poti pod cerkvijo. Še nikdar ni videla tako bogatih zakladov vsakovrstnih spominkov, pa tudi nikdar ni imela v rokah znatne gotovine. Tudi sedaj je znašalo njeno premoženje v gotovini le deset krajcarjev, a jih je vsaj lahko porabila, kakor se ji je zljubilo, ker za jed in pijačo ni bila v skrbeh.

Hotela je nekaj časa med prodajalnicami semintja, poželjive oči uprte na pisane molke in lične podobice. Slednjič se je približala prodajalnici, ki se ji je zdelo najskromnejša. V njej je sedela ženska, zavita v težek volnen robec, iz katerega je gledalo le dvoje bodečih sivih oči in koničast nos.

Kupčila se je pričela. Vse je mikalo ravno Mičko, vse bi bila rada kupila, a vselej je zaželeni predmet takoj žalostno dejala iz rok, ko je zvedela za njegovo ceno.

Tako previdnega in izbirlnega kupca žena s koničastim nosom še nikdar ni imela v svoji prodajalnici. Po dolgem pogajanju in zrelem predzarku je zdrčala navsezadnje nekaj svetiljke s podobo svetovišarske Matere božje in majhen molek na mesto drobica v Miškini mošnjček. Prodajalki se pa niti sanjalo ni, da je denarica njenega izbirlnega kupca že prazna; zato ni nehala zgovorno bvaliti in gomojati svojega blaga.

(Dolje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

+ **Kmečka zveza za ljubljansko okolico** je imela v nedeljo, 2. t. m., svojo sejo in je soglasno izrekla dosedanjemu gosp. državnemu poslancu dr. Šusteršiču zaupanje in sklenila ga prositi, da še nadalje kandidira v tem okraju za državni zbor. **Odbor je nato korporativno šel k dr. Šusteršiču in ga naprosil, da zopet kandidira. Dr. Šusteršič je sprejel kandidaturo.**

S. L. S. na delu. V nedeljo popoldne sta se vršila na Vrhniki dva shoda. Prvi je bil ustanovni shod gospodarske senene zadruge. Govoril je o združništvu, osobito o pomenu označene zadruge gospod dr. Lovro Pogačnik. Za tem pa se je vršil shod Kmečke zveze, na katerem je govoril Jos. Gostinčar o delovanju državnega zbora in o vzrokih razpusta zbornice. Zborovalci so izrekli z navdušenjem zaupnico Slovenski Ljudski Stranki. Shod je bil dobro obiskan.

Celovec, 3. aprila. Izborni obiskani shod zastopnikov cele slovenske Koroške je včeraj zvečer v Celovcu soglasno in z navdušenjem **odobril postopanje »Slovenskega kluba« ter klubu, njega načelniku dr. Šusteršiču in poslancu koroških Slovencev Grafenauerju izrekel popolno priznanje in zaupanje.**

ZAHVALA

VOLIVCEM S. L. S. SODNIH OKRAJEV LITIJA, MOKRONOG, RADEČE, VIŠNJAGORA, TREBNJE IN ŽUŽEMBERK I

Dne 21. marca ste z ogromno večino odali svoje glasove zame in mi poverili zastopstvo svojih koristi v deželnem zboru. Vsem volivcem S. L. S. se iskreno zahvaljujem, da ste mi izkazali zaupanje s tem, da ste me izvolili za deželnega poslanca. Obenem obljubujem v deželnem zboru delovati s S. L. S. v prid in blagor svojih volivcev.

Žužemberk, 28. marca 1911.

IVAN VEROVEC,
deželni poslanec.

+ **Združništvo in deželni odbor.** Deželni odbor je sklenil: 1. Glede deželne garancije za združno organizacijo se deželni odbor posluži tozadevnega pooblastila deželnega zbora le v slučaju potrebe kake v Združni zvezi včlanjene zadruge ali Združne zveze same. V vsakem slučaju se zahteva v svrhu varnosti te garancije od prizadetega zavoda primerne zastave kakor tudi posebnega poročstva od strani Združne zveze. 2. Deželni odbor občuje z združenimi redno samo potom Združne zveze.

Kmečka zveza za ljubljansko okolico je razposlala svojim zaupnikom pole, da nabirajo članov in pobero udnino. Popisane pole naj se pošljejo na naslov Vinko Ahlin, Ježica.

Občni zbor Gospodarske zveze se je vršil v četrtek dne 30. marca. Liberalci so imeli pogreb po faliranem Agromerurju in so tudi Gospodarski zvezi prerokovali polom. Na občnem zboru se je skazalo, da so bile vse le škodljive želje. Gospodarska zveza je kakor prej tudi preteklo leto uspešno delovala in dosegla namesto izgubo, kakor so želeli liberalci — čisti dobiček. Na občnem zboru je bil izvoljen predsednikom gospod prof. K. Dermastia.

V Ljubljani se bližajo volitve; liberalci se jih silno boje. Po oštarijah prirejajo shode, dajo za pijačo in vendar so na njihovih shodih navadno ene in iste osebe. Kakor v gospodarstvu, tako bode v politiki tudi v Ljubljani liberalne prevzetnosti enkrat konec.

Dve novi zadrugi ste bile ustanovljene dne 2. aprila v Št. Jerneju na Dolenjskem. V novi dvorani izobraževalnega društva je bil zares veličasten shod. Navzočih je bilo nad 500 ljudi. O kmetijskih zadrugah je poročal Janko Jovan, o živinoreji pa gospod Rohrmann iz Grma. Ustanovile ste se kmetijska zadruga in živinorejska zadruga. Prva se bode pečala zlasti z vpeljavno poljedelskih strojev, drugi pa je namen povzdiga živinoreje.

Odlikovanje. Iz Srednje vasi v Bonju se nam piše: Zastop občine Boh. Srednja vas je imenoval v svoji zadnji seji preč. gospoda gorjanskega župnika poslanca Pibra vsled njegovih zaslug za občino soglasno za častnega njene občana.

Umrli je v Žireh ondotni župnik č. gospod Jožef Vidmar, rojen leta 1837., posvečen v mašnika leta 1862. Pogreb je bil v soboto ob 10. uri dopoldne, osmina pa je bila v četrtek, 6. aprila, ob 10. uri dopoldne. N. v m. p.!

Vojaštvo na meji. V Kanal je prišla še ena kompanija lovcev iz Tolmina. Sedaj je tu zbran cel bataljon. V Brdo pride iz Ljubljane cel 27. domobranski polk. Nastane se v Vipolzah, Kojskem in v Biljani. Na Gluhem Vrhpolju zidajo utrdbo. Od tu je napeljan preko Kožbane vojaški brzojav, ki veže obmejne posadke s središčem.

Vlom v župnišče. V soboto, dne 25. t. m. so vlomili tatovi med službo božjo v župnišče v Zelimljah in odnesli kuharici okoli 52 kron.

Žrtve alkohola. Pretekli petek je šest od zgradbe cerkniškega vodovoda odpuščenih delavcev šlo v Begunje

nad Cerknico. Ondi so izpili 11 litrov žganja! Preobilo zaužito žganje je povzročilo, da je delavec Jan. Horvat iz Dobrove pri Ljubljani potegnil nož in Jožetu Mlakarju iz Štajerske prerezal trebuh, drugega tovariša pa tudi ranil. Jožef Mlakar je na mestu izdihnil. Jan. Horvata so orožniki odpeljali v zapor.

Upravno sodišče o malih stanovanjih. Upravno sodišče je razsodilo glede nekega odloka finačnega ministrstva, da se pri odmerjenju hišno-razrednega davka one prostore, ki so po stavbnih okoliščinah določeni za kuhinje, ne more smatrati za dele stanovanj, tudi ako se rabijo v druge namene in ne samo za pripravljanje jedil.

Vlom v kapelico pri Brezovici. Kakor se je dognalo, je neznan storilec že desetkrat ulomil v kapelico pri Brezovici in tamošnji nabiralnik izpraznil. Tekom zadnjih štirinajst dni se je to dvakrat zgodilo ter je vlomilec pohabil dve ključavnici. Zadnji vlom se je moral izvršiti ponoči, a je bil tat prepoden. V ključavnici je pustil ponarejeni ključ. Po zunanosti ključa soditi je to kovaško delo, ne pa ključavničarja. Neznane storilca zastežujejo.

Kožo za podplate so sklenili tovarnarji podražiti na 20 K za 100 kg.

Igranje v ogrski razredni loteriji je preprečeno. Znano je, da ogrski kolektanti skušajo z vsemi sredstvi spečati srečke ogrske razredne loterije tudi na Kranjsko in se v dosego svojega namena poslužujejo celo zavitkov z napačnimi naslovi. Občinstvo se svari pred nakupom omenjenih srečk. Neprijetne posledice protipostavne naba-ve teh srečk so, kar je bilo že večkrat v našem listu objavljeno, da se srečke zaplenijo, morebitni dobitki zapadejo v korist države, poleg tega pa mnogo zamudna pota ter občutljive denarne kazni. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, ako jih pa dobite brez naročila, uničite ali pa izročite jih finačni oblasti.

Spom'n bitke pri Novari je dne 23. t. m. praznoval 47. pešpolk v Gorici. Zvečer je bila po mestu godba, zjutraj pa vojaška maša na Travniku ter parada.

Deželni zakon o melioracijskem zakladu (zaklad o deželni kulturi in cestnih zgradbah) je dobil cesarjevo sankcijo.

Prebivalstva v Bosni in Hercegovini je 1.895.673 duše. Pravoslavni je 842.021, Mohamedancev 611.888, katoličanov 433.480, unijatov 8097, ostali od-padejo na razna druga veroizpovedanja. Sarajevo ima 51.872, Mostar 16.325, Banjaluka 14.793 in Dolnja Tuzla 11 ti-

soč 333 prebivalcev. Od zadnjega šteta je narastlo število prebivalstva za 20-89 odstotkov.

Usmiljena žena. Anton Onušič v Viševku je znan pijanec in zapravljevec. Pred štirimi leti ga je hotela dati oblast pod oskrbstvo. Da bi se temu izognil, izročil je svoje posestvo svoji ženi Urši. Od tedaj je začel sovražiti svojo ženo, zlasti pa zaradi tega, ker mu ni hotela dati denarja za pijančevanje. Bil je že leta 1908 zaradi surovega ravnanja s svojo ženo na eno leto težke ječe obsojen, a to ga ni poboljšalo. Letos meseca januarja in februarja je doma večkrat razsajal, tepel svojo ženo in ji grozil, da jo ubije, jo davil in ji mašil usta, da ni mogla na pomoč klicati. Vsled takega nasilnega postopanja je morala žena s svojim dojenčkom pri sosedih prenočišča iskati. Obdolženec vse to taji in pravi, da je z ženo lepo ravnal. Žena ni hotela pričati proti svojemu možu in mu je odpustila, na kar ga je sodišče oprostilo.

Ameriški Slovenci pri občinskih volitvah v Puebli. Iz ameriškega mesta Pueblo se poroča, da ondotni Slovenci nameravajo pri občinskih volitvah, ki se vrše dne 4. aprila, nastopiti, da spravijo tudi svoje zastopnike v tamonjski občinski svet.

Kupčija s sadnim drevjem se je zadnja leta začela prav živahno razvijati. Ljudstvo je prišlo do spoznanja, da je sadje bogat vir lepih dohodkov, ki ponekod preživlja cele vasi in okraje in donaša sadjerejcem lepe dobičke. Izvoz sadja se je zadnja leta tako povzdignil, da je zanimanje za sadjerejo od leta do leta intenzivnejše. Zadnje tedne se je tudi kupčija s sadnim drevjem zopet pričela in je prav živahna. Sadjerejci spravljajo na lahek način svoje blago v denar, ker je zanimanje tudi izven dežele za naše blago izredno veliko.

Pri deželni odboru se sprejme provizorno mlekarški instruktor s plačo VIII. plačilnega razreda deželnih uradnikov. Prošnje za to službo, za katero je dokazati popolno strokovno sposobnost v praksi in teoriji, se morajo do 1. maja 1911 predložiti deželnemu odboru kranjskemu.

Pri deželni odboru kranjskem v Ljubljani se vrši v četrtek dne 20. aprila t. l. ob pol 10. uri dopoldne v posvetovalni dvorani deželnega zbora posvetovanje glede naprave posredovalnice za vnovčenje živine. K posvetovanju se povabijo vse kranjske živinorejske zadruge »Zadružne zveze«, Gospodarska zveza in Kmetijska družba v Ljubljani ter Splošna Zveza kmetijskih zadrug in centrala za vnovčenje živine na Dunaju.

Društva po ljubljanski okolici in v bližini Ljubljane ob železnici prosimo, naj 7. maja ne prirejajo kakih vesellic in predstav, ker se bo ta dan ob 5. uri popoldne vršil v veliki dvorani »Uniona« znamenit

koncert našega glasbenega društva »Ljubljana«. Sodelujočih bo nad 200. Dne 7. maja poletimo vsi v Ljubljano na to veliko pevsko priredbo!

Razdelitev goveje živine po nižani ceni v letu 1910. Deželni odbor kranjski je nakupil v letu 1910. 217 glav plemenske živine, in sicer: Na Kranjskem 3 bika montafonske pasme za 735 K, 6 bikov murpoljske pasme za 1757 K 98 vin., 10 bikov pingavske pasme za 3850 K in 1 bika simodolske pasme za 307 K; na Tirolskem 24 bikov simodolske pasme za 12.520 K; na Predarlskem 10 bikov montafonske pasme za 6165 K; na Solnograškem 27 bikov pingavske pasme za 13.345 K; skupaj 81 bikov za 38.679 K 98 vin. — Na Kranjskem 10 krav, oziroma telic pingavske pasme za 3600 K; na Tirolskem 55 krav, oziroma telic simodolske pasme za 39.382 K; na Predarlskem 38 krav, oziroma telic montafonske pasme za 27.728 K; na Solnograškem 33 krav, oziroma telic pingavske pasme za 19.162 K; skupaj 136 krav, oziroma telic za 89.872 kron. — Skupna nakupna cena za bika in krave znaša 128.551 K 98 vin. — Od 81 bikov razdelilo se jih je le 64, medtem ko jih je 17 vrednosti 5703 K ostalo na deželni pristavi v Goričanih, in sicer iz vzroka, ker so bili za plemenitev še premladi. Ostale plemenske živali so se razdelile po posameznih političnih okrajih, kakor kaže sledeči izkaz: Metlika: 1 bik za 670 K, 1 krava, ozir. telica za 780 K; Kamnik 11 bikov za 5750 K, 12 krav, ozir. telic za 6630 K; Kočevje 5 bikov za 3000 K, 4 krave, ozir. telice za 2430 K; Ribnica 9 krav, ozir. telic za 7380 K; Kranj 6 bikov za 3440 K, 7 krav, ozir. telic za 4004 K; Škofja Loka 2 bika za 1150 K, 5 krav, ozir. telic za 2848 K; Trzin 1 bik za 410 K; Mokronog 11 krav, ozir. telic za 7180 kron (od teh se je oddalo 7 za celo nakupno ceno 3945 K); Litija 3 bika za 1870 K, 2 kravi, ozir. telici za 1150 K; Višnjagora 1 bik za 400 K; Ljubljana (mesto) 1 krava, ozir. telica za 720 K; Ljubljana (okolica) 4 bika za 2485 K, 32 krav, ozir. telic za 20.357 K; Vrhnika 8 bikov za 4497 K, 9 krav, ozir. telic za 6310 K; Cerkljica 2 kravi, ozir. telici za 1300 K; Idrija 1 krava, ozir. telica za 860 K; Logatec 3 biki za 1736 K, 10 krav, ozir. telic za 6860 K; Novo mesto 4 biki za 985 K, 2 kravi, ozir. telici za 1440 K; Trebnje 1 bik za 320 K, 3 krave, ozir. telice za 2450 K; Žužemberk 2 bika za 707 K 98 vin., 5 krav, ozir. telic za 3718 kron; Ilirska Bistrica 5 krav, ozir. telic za 3645 K; Postojna 3 biki za 1377 K, 3 krave, ozir. telice za 2140 K; Senožeče 2 bika za 942 K, 1 krava, ozir. telica za 420 K; Vipava 4 biki za 1942 K, 5 krav, ozir. telic za 3850 K; Radovljica 3 biki za 1295 K, 6 krav, ozir. telic za 3400 K. — Skupaj 64 bikov za 32.976 K 98 vin., 136 krav, ozir. telic za 89.872 K.

Ljubljanske občinske volitve.

+ **Kmetje poslušajmo!** Ljubljanski liberalci, kojih prvaki so v kranjskem deželnem zboru kmetom očitali, da imajo preveč in da na stroške mestjanov bogato živijo, lazijo zdaj po ljubljanski okolici in pri kmečkih možeh, ki imajo volivno pravico za občinski svet ljubljanski, agitirajo, naj bi šli volit liberalce, ki kmete tako »ljubijo«. Liberalni prvaki, ki kmeta sicer samo takrat poznajo, kadar ga odirajo, so zdaj kakor med sladki in tisti dr. Triller, ki se ima edinole kmetom zahvaliti za svoje tisočake, pa je v kranjskem deželnem zboru v zahvalo za to kmetom očital, da hodijo v Jeruzalem denar zapravljat (namesto v njegovo pisarno), tisti dr. Triller je v nedeljo na nekem shodu na Rudniku trkal na svoje prsi, češ, tudi mi liberalci smo dobri in trdni katoličani in nam je vera še bolj sveta kakor »klerikalci«. Zdaj pa poslušajmo, kako piše liberalno »Jutro«, ki se tiska na puf v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani, v svoji številki v ponedeljek, torej dan po Trillerjevem shodu, o sveti izpovedi! Takole sramotijo liberalci sveti zakrament: »Farovška drhal po cerkva spovedujo, v spovednicah se zdaj gliha kakor za krave. Če je kdo še tako butast, da hodi k izpovedi, mu itak ni pomagati. V Ljubljani je zdaj več svinjarjev v kutah; za vsako dlako na životu jih firbec matra. Za božjo čast jim ni, če ne, ne bi izpraševali v spovednici samih svinjarjev. Kdor pošteno dela in živi, bo tudi brez izpovedi izveličan. Bog ima nad njim večje dopadajenje kot nad smrdljivim farjem, ki v spovednicah ljudi farba.« — Še svetili zakramentov liberalci ne morejo pustiti pri miru; naše duhovnike, ki so jih rodile poštene kmečke matere, zmerjajo ti ljudje s »smrdljivimi farji«, našim kmetom, ki sveto izpoved spoštujejo, pravijo **butci**, naše dobre redovnike imenujejo **svinje v kutah**, spovednico, h kateri je pošteno slovensko ljudstvo vedno pobožno hodilo in bo še hodilo, sramotijo, češ, da je kraj, kjer se obravnavajo **svinjarije**! — Zdaj pa hodijo ti liberalci okoli naših kmetov, da bi za tiste kandidate glasovali, ki v »Jutru« na tak neizmerno nesramen način blatijo vse, kar je slovenskemu kmetu ljubo in drago! Ne boste, liberalci! **23. aprila pojdejo slovenski okoličani in okoličanke kakor en mož vsi volit kandidate S. L. S. za občinski svet ljubljanski**, liberalcem in zlasti liberalnim učiteljem, ki v svoji »Učiteljski tiskarni« tiskajo taka bogokletstva in sramotenja, pa bodo kmetje že pokazali, kaj zasluži tisti, ki iz ljudske skleda je, pa vanjo pljuje!

Triller se pokatoličanjuje in pokmetuje. Hinavščina ki jo hočejo zdaj liberalci zopet uganjati, da bi vlovili kaj okoličanov na svoj stari lim, je neprimerno neumna. V nedeljo je pravak liberalne stranke, junaški pevec, dr. Triller, v gostilni Jakoba Jesiha na

Rudniku prodajal jesih svoje kisle modrosti in slovesno zatrjeval, da se pri občinskih ljubljanskih volitvah ne gre za vero, ker »ima narodnonapredna stranka v svoji sredi trdne katoličane«. Tako je duhovičil tisti Triller, ki je zadnjič na nekem shodu v Ljubljani dejal, da bo liberalna stranka skrbela za to, da se bodo podrlle spovednice! Triller pa je spuščal še bolj kisle trillerje, rekoč, da »kmet in mestjan morata skupaj in povzdigajoč slovenskega kmeta do najvišje višine. Kaj dr. Triller res misli, da so slovenski kmetje tako kratke pameti, da se ne spominjajo, kako je ravno on v deželni zboru kranjskem kričal, da S. L. S. meče milijone kmetu, ki ima itak vsega zadosti, njegov tovariš poslanec Višnikar pa je takrat celo rekel, da ima kmet preveč, kar da dokazujejo hranilne knjižnice? Dr. Triller je nadalje slovenskemu kmetu očital, da ima toliko, da svoj denar za cerkve in božja pota vun meče in se je zaganjal v S. L. S., da kmeta varje in brani. Ta Triller, ki zdaj okoli kmetov lazi in jih s svojim jesihom maže, je menda čisto na to pozabil, da se je v deželni zboru potegoval z vso močjo svojega visokega glasu za to, da se meja tuji živini popolnoma odpre, tako da bi moral kmet vsled tuje konkurence poginiti. Kmet in mestjan morata iti skupaj! res! ker sta oba reveža in si moreta pomagati le, če sporazumno delata, če pa bi šlo po liberalnih željah, bi kmet in mestjan na beraško palico prišla, dobro bi se pa godilo le liberalnim velepijavkam! Ta Triller je imel pri Jesihu tudi žalosten pogum S. L. S. očitati, da za deželo ni »nobenih podpor izposlovala«, kakor da ni noben človek na Kranjskem še bral, koliko milijonov je večina S. L. S. že izdala za ceste, vodovode, melioracijo in za izsuševanje barja, kar bo ravno za Ljubljano in okolico v največjo korist. Triller je videti jako pozabljen, ampak prepričani smo, da se bo dne 23. aprila čisto gotovo zbril, ko bodo naši okoljani kakor en mož volili kandidate S. L. S. v ljubljanski občinski svet.

Iz Štefanje vasi. Odkar se pripravljajo ljubljanski magistratovci za občinske volitve, se širi pri nas nek poseben duh, ki se vije čez Štefanjo vas v Hrušico in doli v Bizovik. To je duh napredka, tako pravijo Ribnikarji, Lavterji in Babniki, ki ta duh širijo. Posebno dobro diši ta duh neki družbi v Štefanji vasi, ki dela na to, da bi veliko Štefancev, Hruševcev in Bizovcev volilo z Ribnikarjevo stranko. Imajo svoje sestanke in pošiljajo »litrovske« agitatorje okrog, ki naj bi naše ljudstvo vneli za magistratovce, za liberalce. Radovedni smo, kaj tako vleče Štefance in posebno ono družbo, da delajo za magistratovce, in da jim hočejo pomagati. Zakaj neki vabijo Ribnikarja, da jim je prišel govorit, čemu se je vsajal in vabil v Bizoviku Lavtar? Sodil bi, da so magistratovci,

posebno Ribnikar, Štefancem kake posebne dobrote delili in da so Bizovcem skazovali izredne usluge, ker se Štefanci zavzemajo za to, da bi liberalno volili vsi, še celo neki na jeziku zelo katoliški mož, ki pa ima v resnici toliko farb, kakor kurjek. Kakšne dobrote so neki delili liberalci Štefancem, Hruševcem in Bizovcem? Ribnikar je zli val po tleh mleko, ki so ga mlekarice iz teh vasi pripeljale. To je ena dobrota. Drugo dobroto pa vidimo, če pomislimo, kako je magistrat skrbel za Štefance in jim šel na roko z ozko cesto v Hradeckega vasi, katera cesta je bila v najslabšem stanju ravno takrat, ko so vozili Štefanci seno domov. Tretja dobrota, ta je pa bila takrat, ko so se liberalni listi norčevali iz Podhribcev, kakšni pijančki da so. Četrta dobrota je pa ta, da se tisto »Jutro«, v katerem ima besedo Ribnikar, norčuje iz štefanskih, hruševskih in bizovskih peric, ker so morale za par vinarjev povisati ceno pri perilu. Vsi prebivalci vseh treh vasi vedo, kakšne revice so perice, koliko trpe in za kako nizko ceno so prale. Vsi vedo, da morajo dvigniti cene pri ti veliki draginji. Ribnikar, ki je hvalil v Štefanji vasi v »črni gostilni« Štefance, se norčuje v »Jutru« iz teh največjih revic. Upreti bi se morali vsi tej lumpariji in pokazati pot liberalcem in nagnati vse, ki zaničujejo lastne sovaščane. A tega noče storiti, ampak pomagati hoče ljubeznjiva družbica liberalcem, ki so zaničevali in še zaničujejo Štefance, Hruševce in Bizovce. Tako pljuje ta družbica v lastno skledo. To gotovo ni napreden duh, to je duh, ki smrdi in družba, ki ta smrdeči duh razširja in agitira za liberalce, je dihurjeva družba. — Kako čudne pojme ima ta družba, sklepamo tudi iz tega, ker se šele sedaj zavzema za magistratno gospodarstvo, ko so ga vsi siti, ko je dr. Tavčar sam izjavil, da je bilo gospodarstvo slabo, in gre liberalcem vse navzdol in v nič. In Štefanci se za te ljudi, za to gospodarstvo zavzemajo in pravijo volimo enkrat liberalno. Ti ljudje pač ne morejo biti resni. To so sami nagajivci, ki tudi v domači vasi nagajajo. Če drugi nasujejo in popravijo pota, pa ta ljubeznjiva družba noče nasuti in popraviti samo, da ima potem vzroke zabavljati čez občinski odbor. To so ljudje, ki skupni korist le škodujejo. Ravno ta dihurjeva družbica dela tudi na to, da bodo morale vse tri vasi Štefanja vas, Hrušica in Bizovik hoditi v Sostro k županu. Ali bo to koristno za naše vasi! Zato pravimo mi, kar nas še pametno sodi: Edino pravilno bi bilo to, kar je zaklical kmet iz Hrušice, ko je nek Lojze hvalil Ribnikarjev govor: »Ven ga vrzi, ven, prej ti je mleko prevračal, sedaj ga pa hvališ!« Ven jih vrzite, ven, vse tiste, ki delajo za liberalce, ven iz svoje družbe in nikar se ne pajdašite z njimi, če ne, boste vsi polni dihurjevega duha!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

g Bohinjska Srednja vas. Zastop naše občine je imenoval preč gosp. župnika in poslanca Pibra vsled njegovih obilih zaslug za občino za njenega častnega občana. — Naš preč. g. župnik so od svoje bolezni že skoraj docela okrevali. Iz vsega srca želimo, da nam jih ohrani Bog zdrave še dolgo časa! — Huda nam prede v Srednji vasi za vodo. Edina voda v celi vasi je hudournik Ribnica, ki je napeljana na nekaj korit v vas. To vodo rabijo ljudje za pitje in kuhanje in tudi za živino. Seveda se ob suši skoraj čisto posuši. Strašno bi bilo, ako bi ob takem času nastal ogenj! Toda celo ob nalivih smo brez pitne vode. Ravno zadnje tedne je bilo tako. Po cel teden je bila voda rjava, blatna in nesnažna, neporabna za ljudi in živino. Večkrat se celo primeri, da se cevi zamaše s peskom in blatom in da je cela vas sploh brez vsake vode. Pa tudi sicer je voda nezdrava. V njej se pere, koplje, vanjo se meče razna nesnaga. Umevno je, da imajo razne bolezni, legar, kože itd., ki so bile že večkrat v vasi, glavni vzrok v nezdravi pitni vodi. Posebnega pomena pa je zdrava voda v kraju, kjer je glavni vir dohodkov živinoreja. Živina brez zdrave vode ne more uspevati. Pozimi je voda tudi tako mrzla, da je vedno led na koritih. Mnogo živine se prehladi in pogine vsled premrzle vode. Kakšne neprecenljive koristi bi bil gotovo vodovod, ki bi se dal prav ugodno napeljati iz izvrstnega in zdravega studenca ne daleč nad vasjo! Čujemo, da so se že storili potrebni koraki, da se to kmalu izvrši. Pričakujemo, da nam bodo naši poslanci v tej zadevi kar mogoče stali ob strani! Vsi vaščani pa, ki vam je mar, da naša vas vsled tako žalostnih vodnih razmer ne propade, zavzemite se za to stvar, ki bo

za vas in za vaše potomce neprecenljive koristi! — Na belo nedeljo po nauku bo občni zbor »Hranilnice« in »Kmetijskega društva«. Račune za preteklo leto dobite v kratkem v roke. Obe društvi zaznamujeta zopet lep korak v svojem napredku v kljub vsej besni in umazani gonji nasprotnikov. Vsega prometa leta 1910. je imela hranilnica 647.725 K 27 vin., kmetijsko društvo pa 470.294 K 72 vin., torej skupaj nad en milijon kron; mnogo več kot sicer. Obe društvi izkazujejo tudi lepe vsote čistega dobička. Natančnejše podatke razvidite iz računov in jih boste izvedeli na občnem zboru, ki se ga gotovo člani udeležite v obilnem številu! Prepričali se boste, da je nespametno poslušati ljudi, ki žive le od laži in obrekovanja! Trezno misleč človek se preje prepriča, potem šele sodi. Na občnem zboru ima vsak priložnost izraziti svoje želje in navede v pritožbe, ki jih ima glede »Hranilnice« ali »Kmetijskega društva«. Društva so pripravljena vam v vseh rečeh dati pojasnila, da ne bo nepotrebnega zahrbtnega zabavljanja in nesporazumljenja. Ako hočete, da bodo naša društva tudi nadalje tako lepo uspevala, je dolžnost vas članov, da se jih trdno oklepate. Le v slogi je moč! — Na praznik Marijinega oznanjenja je bilo na novo vzprejetih v Marijino družbo 11 fantov in 20 deklet. Vzprejemal je slovesno vlč. gosp. definator P. Kalist Medič z Brezja. Najpristranejša mu hvala za vso požrtvovalnost! — Na cvetno nedeljo, 9. t. m., po nauku priredi dekliška Marijina družba v dvorani lepo in ganljivo igro »Žalostna Mati božja« (»Mater Dolorosa«), v kateri se nam v krasnih verzih slika trpljenje Gospodovo in žalost njegove Matere. Vse vas vabimo, da ne zamudite priti pogledat. Čisti dobiček je namenjen dekliški Marijini družbi. — Fantje pripravljajo igro »Sv. Vid«, ki se bo igrala po praznikih.

g Iz Stare Loke. Pretečeno nedeljo je predaval župnik g. F. Finžgar o potrebi zadrage in o živinoreji. Govoril je tako, kot zna pač le Finžgar. Naj bi njegove krasne besede imele ta uspeh, da bi se jih mnogo zapisalo v našo živinorejsko zadrugo.

g Tržiške novice. Ubil se je na Kolkovnici posestnik Nikolaj Meglič, ko je šel po seno. Utrgala se mu je vrv in priletel je s tako silo v skalovje, da si je na dveh mestih prebil črepijo. — Umril je trgovec in posestnik Jožef Vidmar, katerega so pripeljali iz ljubljanske bolnišnice, kamor se je bil šel zdraviti. Naj počivata v miru! — Javno predavanje je bilo minulo nedeljo v društvu sv. Jožefa. Gosp. kaplan Čadež je predaval o zgodovini Tržiča pred sto leti in o tedanjem požaru. Vkljub lepemu vremenu, ki je vabilo občinstvo v prosto naravo in v kljub temu, da so na tiho nedeljo liberalci priredili dve burki, je bilo zbranih pri predavanju nad 300 oseb, ki so pazno sledile gospodu govorniku. — Nasprotniki krščanskega delavstva so menda pokazali vodstvu

predilniške tovarne ono številko »Naše Moči«, v kateri je bilo pisano o štrajku delavstva v ljubljanski predilnici, češ, da se hujška tudi tržiško delavstvo s tem. To je grda nesramnost in predrznost. Radovedni smo, če so tiste osebe nosile svoj čas v pisarno tudi »Gorenjca« in »Napreja«, ko sta napadala gosp. tovarnarja Gassnerja in ga sramotila na najgrši način.

g Moravče. Liberalci moravški so sklenili 30. t. m., da nihče ne kupi več v drugih trgovinah, kot samo pri liberalcih. Posnemajmo jih v tem oziru. Zaratimo se i mi, da se držimo svojih trgovin, pa bodo kmalu ponižnejši, ker liberalci je pri žepu najbolj občutljiv. »Svoji k svojim«, to naj bo pravilo za nas, ki bo pokazalo kmalu liberalno revščino. Če jih pa v tem oziru ne bomo posnemali, se nam pa lahko na ves glas smejejo. — Moravska pošta se je letos preselila v liberalni združni dom. Gliha vkup štriha, tako smo si mislili, ko smo zvedeli to novico. Veliko smo že pisali o pošti in o zaupanju do pošte, a mero je danes polna. Preveč pobožno se zdi poštarici, da bi ljudje brali časopis »Salezijanska poročila«, zato namesto da bi časopis izročila na naslove, ki so razvidni na ovitkih, romajo »Salezijanska poročila« v koš. Tako se dela na pošti, kateri bi človek moral zaupati vse, kar hoče izročiti onim, ki so daleč od njega. Poskrbeli bomo, da se izve ta in še mnogo drugih zanimivih stvari na pristojnem mestu. Tudi usmiljenje ima meje. — Požarna bramba je liberalna, tako so govorili na zadnjem občnem zboru. Zato ni čudno, če ljudje ne pristopajo, ampak odstopajo. Tistih par backov naj pa le trobi v vaš rog, verjemite nam, da se boste splozali, če tudi kdo iz Paradiža nosi vabila za občni zbor.

g Vič-Glince. Tukajšna podružnica Slovenske Straže uprizori na cvetno nedeljo dne 9. aprila ob 7. uri zvečer na korist našim obmejnim bratom dramatično predstavo nove igre »Brez žrtev ni zmage«. Ta izvirna narodna igra v štirih dejanjih ima protialkoholno tendenco. Slika nam imovitega kmeta posestnika, ki zaide vsled pijančevanja na pot pogube; vse svoje premoženje zapravi. Marijca, njegova žena, vsled tega zbolji in leže v prezgodnji grob. Prvorojenec Tone, katerega oče že v zgodnji mladosti privadi opojnih pijač, se popolnoma izgubi. Odide v svet in se po desetih letih vrne, ravno na dan, ko se prodaja na dražbi očetovo posestvo. V domačem gozdu ob prepadu se snide z očetom, proseč ga, naj mu pomore. Oče ga svari in prosi, naj zadosti za storjene krivice in naj ne uhaja roki pravice, ki ga zasleduje kot puntarja, tatu in ubijavca. Pa ta očetov opomin je zaman in sin, podpihovan od satana, obupa nad seboj s skokom v prepad konča svoje življenje. Temu nasprotno pa je Jože, drugi sin, zgled kreposti, značajnosti in vseh vrlin dobrega mladčiča. Z dobrimi nauki svoje matere, kot zvest sin matere katoliške Cerkve,

odide po materini smrti v mesto. Vstopi v trgovino in pridobi vsled pridnosti in treznosti zaupanje gospodarja, ki mu po več letih prepusti trgovino in svojo edino hčerko v zakon. Z zemskim imetjem tako oblagodarjenemu Jožetu je omogočeno pridobiti očetovo posestvo na dražbi zase. Trojna žrtev: prezgodnja smrt Marijce, prodaja posestva in tragičen konec Toneta izpametuje očeta; slovo dá alkoholu ter se popolnoma izpreobrne. Jože pa vsled tega podari v navzočnosti svoje tete in grajščaka na dražbi kupljeno posestvo očetu nazaj. — To površna vsebina igre! Rojaki! tisoče obmejnih bratov kliče in prosi pomoči. Prvič stopa podružnica Vič pred Vas, vabeč Vas, da položite mal dar domovini na altar! Premijera igre za naše obmejne brate naj privabi cvetno nedeljo vse zavedne Slovence in Slovenke v društveni dom, da bo dvorana nabito polna!

g Selca. Izobraževalno društvo si je napravilo nov skriptikon. Prva poskušnja se je dobro obnesla; lepo so se videle slike iz Svete dežele. Na cvetno nedeljo bo tako skriptično predavanje o Egiptu; 69 slik bo razložil tak, ki je sam hodil po teh krajih. Vstopnina bo: sedež 30 vin., stojšče 20 vin., za otroka 10 vinarjev.

g Sveti Duh pri Stari Loki. Umril je Valentin Dolinar, večletni oskrbnik gradu Ehrenau pri Sv. Duhu, last bivšega deželnega glavarja Otona pl. Detela. Bil je pošten gorenjski značaj. Lahka mu bodi zemlja! Žalujemo ostalim pa naše iskreno sožalje!

g Ježica. V prvem četrtletju je bilo gibanje v novem društvenem domu jako živahno. Predaval je o denarnih zavodih č. g. ravnatelj J. Traven, o novem občinskem zakonu g. dr. L. Pogačnik, o častitljivosti otrokovi domači g. župnik. Dr. L. Pogačnik je v dvorani zopet 2. aprila predaval o priliki občnega zbora »Strojne zadruge v Savljah«. — Marijina družba je priredila 1. januarja igro »Nežika z Bleda«, 26. februarja »Sveta Cita« in »Pri gospodi«; na cvetno nedeljo bo priredila »Mater dolorosa«, katero so leta 1909. tako izborni igrali. — Orli se se dvakrat postavili z igro »Znamenje v gozdu«. — Dvorana tudi jako lepo služi za velikonočno izpraševanje in za shode Marijine družbe. Petje se bo odslej pridno gojilo. Z novim domom se je društveno življenje zelo poživilo. Le zunanjšino »Doma« bi radi videli kmalu dodelano. Kajne, možje in fantje, kateri ste dozdaj že toliko storili, da se boste podvzivali z vožnjo peska, da bo še ta malenkost kmalu izgotovljena. Le nikar ne poslušajte nasprotnikov, kateri vas odvratajo, češ: ali nimaš nič drugega dela? Pokažimo, da se tudi brez njih kaj naredi!

g Iz Železnikov. 31. marca je bil obsojen naš pristaš M. O. pri loški sodnji na 10 dni; reci: deset dni zapora, ker se je izrazil, da je salon liberalca Gabriela Thalerja v Železnikih v pohujšanje. To je oni salon, v katerem

telovadi liberalni »Sokol«, oni salon, v katerem se je izrazil bivši sokolski načelnik, da je pod sokolsko častjo, če se poklekne pred sv. Rešnjim Telesom; to je oni salon, v katerem so že zabavljali razni Zerjavi in Ribnikarji in Oražni zoper Cerkev in »farje«. Liberalci imajo seveda vse to za znak napredka in izobrazbe. Bomo že potrpežljivo to, pozabili pa tega ne bomo!

g Iz Gorij, 2. aprila 1911. Gospod Jakob Žumer, znani veleindustrialec v Gorjah je po dolgotrajni bolezni v nedeljo umrl. Star je bil 68 let. Občesposlovanji dobrotnik gorjanski bil je 41 let občinski odbornik in 27 let župan. Kot zvest pristaš naše stranke je od nje ustanovitve do zadnjega izdihljaja aktivno sodeloval pri vseh društvi. Že leta 1879. nastopi v javnosti in snuje »Bralno društvo«, koje uspešno še danes deluje. Hranilnici in posojilnici je od početka sem načelnik in odbornik kmetijskega društva. Mnogo let je bil član okrajnega šolskega sveta, cestnega in zdravstvenega zastopa. Neveljivih zaslug pa si je pridobil s svetovno znanim Vintgarjem. On je Vintgar z lastnimi stroški odprl svetovnemu prometu. Kot predsednik »Prometnega društva« je skrbel do zadnjega izdihljaja za prometna sredstva in reklamo rodnih Gorij. Bil je dobrotnik siromakom. Leta 1883., ob prihodu presvitlega cesarja na Bled je bil odlikovan s srebrnim križcem s krono in leta 1906. z zlatim križcem. Po njem ne žalujejo le sorodniki, občina domača, ampak ves okraj. Zadnje delo njegovo je načrt za razširjenje župne cerkve. Kako se je te veselil. Pa nemila smrt ga je nam — vzela. Bil je vsem pravi oče. Blagi, nesebični dobrotnik, uživaj plačilo pri Bogu! — Hvaležni Gorjanci.

g Selo. Na cvetno nedeljo bodo igrali igralke K. s. izobraževalnega društva Žalostno Mater Božjo. Študirajo pridno, obleke delajo in bo prav lep vžitek za vse. Vabimo vse, tudi sosedna društva, da nas počaste s svojim obiskom.

Dolenjske novice

d Iz Ambrusa. Kmetijski tečaj dne 25. in 26. marca se je prav dobro obnesel. Udeležba je bila pri vseh predavanjih prav obilna. To priča, da se ljudstvo zaveda, da je treba iti s časom naprej tudi pri kmetovanju. Gospodi predavatelji so pa tudi izvršili svoje naloge v polni meri. Udeleženci tečaja se lepo zahvalijo visokemu deželnemu odboru za prireditve tega tečaja. Uspeh pa upamo, da se bo kmalu pokazal. — Dne 30. marca je imel občinski odbor svojo sejo in to menda po naročilu visokega deželnega odbora. Šlo se je pred vsem zaradi podpore tukajšnjemu gasilnemu društvu. Že tri leta obstoji društvo, pa ni dobilo od občine še niti

en vinar podpore. To ni posebno častno za občino. Društvo je dobilo veliko podpore od raznih dobrotnikov, od občine pa, za katere korist je, ni dobilo nič. — Živnorejska zadruga napreduje. Vse krave razun ene, ki so jih člani dobili za plemo, imajo že teleta. Teleta se napajajo in so prav krepka in zdrava.

Šmartno pri Litiji. Na cvetno nedeljo ob 3. uri popoldne vprizori pri nas dekliška Marijina družba Silvin Sardenkovo »Mater Doloroso« (žalostna Mati Božja). Spored je sledeč: I. Petje dekliškega zbora. II. govor. III. Samostanska lilijska (Silvin Sardenko), IV. Mater Dolorosa, v sedmih dramatskih slikah. V. Marija, tolažnica žalostnih (živa slika). Prizore bo spremljal dekliški zbor z žalostinko »Stabat Mater dolorosa iuxta crucem lacrimosa...«. Predstava je kakor nalašč za resnobni postni čas. Kdor hoče zopet obilo vžitka, pride gledat! Prizori bodo po novoizdelanih orijentaljskih kulisah še posebno oživljeni in lepi. Pričakuje se torej obile udeležbe. Vstopnice se dobe pri gospodu Ernestu Drčarju v Šmartnem. Odslej bodo stojišča za odrasle in otroke strogo oddeljena in se bo potemtakem dosedanja neprimernost za občinstvo odpravila. — Priprave za slovesno otvoritev društvenega doma in blagoslovljenje društvene zastave so že v teku. Društveni člani pridno odnašajo hrib, da se razširi dvorišče pri domu in napravi pripraven dohod nanj. Zastava, ki jo je izdelal ženski odsek litijskega izobraževalnega društva pod vodstvom c. gospice Fr. Oražen, bo kmalu docela izvršena in krasna. Društveno misel, kaj lepo izražata sliki sv. družine in sv. Janeza evangelista z orlom ter dvojna barva (krem in rdeča). Slovesnost bo baje dne 28. majnika popoldne. Spored bo obširen in zanimiv. Vse kaže, da bomo imeli pri nas v majniku en lep dan; saj ga tudi že vsi težko pričakujemo. — Naši liberalni trgovci se jeze penijo, ker je pričela naša močna posojilnica svojim članom posredovati nakup koruze, semenskega krompirja, umetnih gnojil itd. Oh, kaj šele bodo počeli, ako bomo kmetje za drugo ali celo konsum ustanovili. Tedaj šele bo jerum, jerum, g. Razboršek i drugi! Naše ljudstvo je uvidelo, da je boljše, da dobiček pri nakupovanju zase prihrani in tako gade, ki je sramote in odirajo, za tilnikom zgrabi. Prav tako; saj od vas kmetov žive, a z nami ne drže. Konsum ali gospodarska zadruga, to bo poper za naše vpijate! — Ker se bližajo občinske volitve, so se začele našim liberalcem delati po občinskih stolcih skomine. Zato podtikajo sedanjemu odboru zapravljivost. Celo to jim ni všeč, da sedanji odborniki brez izjeme hodijo v cerkev. Toda časi so minuli, ko so po imenu katoličani imeli vaje šmartenske občine v rokah. — Vspeh g. Kalanovih predavanj se pri nas že kaže. Dve naši gostilni — ena v Šmartnem in ena na Ustju — postrežejo sedaj tudi že z

brezalkoholnimi pijačami, ki dobro namestujejo marsikatero slabinsko brozgo. Število abstinentov se vidno množi.

d Šmartno. Umazan list »Jutro« tukaj v Šmartnem še nima posebne zaslombe; pribiti pa je treba, da se za ta časniški smrad posebno zanima nežni del našega učiteljstva. Bodo pač naši pošteti stariši morali malo poprašati, če so v takih rokah še varne nedolžne duše njihovih otrok. Vihar ljudske nevolje se zna vzbuditi proti tistemu delu učiteljstva, kateremu je umazana častnikarska gnojnica vsakdanji zajutrek. In takemu liberalnemu in zastrupljenemu učiteljstvu, ki ima dosti denarja za umazano »Jutro« in »Slov. Narod«, naj bi še povikševali plače? Povemo, da v tem oziru ne bodo imeli naši poslanci, temveč naše ljudstvo besede, ki bo zagromelo o svojem času: Zastrupljavcem naše mladine ne vinarja! Pač res je žalostno, da so stariši prisiljeni takemu učiteljstvu izročiti svojo nedolžno deco v vzgojo; šolske oblasti pa naj se ne čudijo, če bodo ob gotovem času take vrste učiteljev našle mesto otrok prazne klopi v šoli. Res, prav je imel ranjki škof Slomšek, ki je rekel: Šola pa, če dobra ni, da je ni! Prav so imeli tudi dunajski župan dr. Lueger in drugi krščanski možje, ki so zaprli šolska vrata brezvernemu učiteljstvu. Torej, pozor stariši!

d Litija. Naši sokoli so pričeli igrati »Cigane«.

d Sava ob južni železnici. 26. sušca sta se uprizorila pri nas dva podučna šaljiva prizora »Pri gospodi« in »Dva prepirljiva sosed«. Prišlo nas je obiskati mnogo Vačanov in Litičjanov. Občinstvo se je vsled izbornega igranja dobro razvedrilo. Želeti je še več takih prireditev. Kakor čujemo, se snuje tudi pri nas prepotrebno izobraževalno društvo. Oder za poletne predstave je že izgotovljen in tudi društvena soba se bo lahko dobila. Le krepko naprej po začrtani poti!

d Vače. Ko so v nedeljo, 2. t. mes., naši Orli šli iz cerkve od skupnega sv. obhajila, so jih gotove barabe z zaznamovanjem čelom zunaj pred cerkvijo sramotili v zavesti, da jih ne bomo tožili, ker se ne izplača. Z liberalci, ki za eno suho hruško po krivem prisežejo, se ne bomo pravdali. Ko bi jih za vsako storjeno krivico pri sodišču spravili v kazni, potem bi cena ričetu poskočila. A mi bomo mirno sami sodili. Pri nas si gotove gostilne in prodajalne stavijo nalogo razširjati propalo liberalstvo. Tu se bomo držali gesla »Svoji k svojim«, kakor smo že zadnjič omenjali. Kdor z nami vred v nedeljo v cerkev hodi, prodaja dobro blago po primerni ceni ter ima pri njem ena kila sto dek, poleg tega pa svoje mišljenje zase ohrani in ga nam s cigansko predrznostjo ne vsiljuje, tja bomo šli kupovat. Liberalci in nevedneži naj pa kupujejo tam, kjer najdejo sebi primerne zabavljače čez duhovnike, Marijino družbo, Orle naše poslance in vse poštene ljudi. Enkrat

za vselej rečemo: Liberalnega ščuvanja in sleparstva ne maramo pri nikaki reči za priklado. Mi od nikogar ne zahtevamo, da bi bil naših misli, dosegli pa homo prej ali slej, da bo okrog sebe pogledal, predno bo začel prodajati liberalne oslarije. — Pri nas se je pojavil kurji tat. Pa ne, da bi se bližala kaka liberalna veselica! — C. kr. okrajno glavarstvo v Litiji ima na našo šolo hudo piko. Če ima otrok par zamud, a poldrugo uro daleč, že se stariše zasuže za 5 kron. O tem bomo še govorili.

d **Loški potok.** Sadjerejski tečaj priredi prihodnji teden tukajšnja podružnica Kmetijske družbe. Na cvetno nedeljo po večernici bo predavanje v dvorani »Društvenega doma«. V ponedeljek dopoldne in popoldne pa praktični poduk v drevnici. Tečaj vodi deželni sadjerejski inštruktor g. M. Humek. Vabimo poleg domačinov tudi naše sosede z Gore, Blok in Drage. — Odbor.

d **Novi boštanjski »fajmošter«.** Zgodovina nas uči, da niso bili boštanjski liberalci dosedaj zadovoljni še z nobenim župnikom; vsak je imel namreč v očeh gospoda Lojzeta to slabost, da ni hotel njega vprašati o čem in kako naj pridiguje. Zato je gospod Lojze večkrat razlagal vsem, ki so ga hoteli poslušati, kakšen bi moral pravzaprav župnik biti. Ljudi pa se ni hotelo vse to prijeti. Zato so si modre glavičice drugače pomagale. Pred kratkim, ko so se vršile v Boštanj deželnozbornske volitve, poslali so na trg pred cerkvijo svojega novega fajmoštra, ki zna poleg tega, da je krojač, tudi na »armonike špilati«, kar je že samo na sebi »fejsta«, ker pridejo večkrat sitnosti zavoljo organista. Zraven tega pa nosi on tudi častni naslov Grof. Razume se, da je bila tudi pridiga, ki jo je naslovil na »nevedne kmete«, temu primerna. »Dosedaj so nas duhovniki komandirali«, je zasvetila ta luč od zapada, »sedaj smo pa izpregledali. Mene sedaj poslušajte.« — Ljudje so z velikim zanimanjem gledali to smešno prikazen in nobenemu se ni vredno zdelo, da bi ga spodrepil, kar edino je iskal. Pokazali pa so naši zavedni kmetje, da se ne dajo nič več voditi za nos od tistih, ki so med njimi obogateli, še manj pa od kakega krojača. Sicer je zelo zanimivo, da nekdanji ponosni »prvoboritelji« pošiljajo sedaj v ogenj Volke in Grofe, a bodo brez dvoma dosegli vsaj ta uspeh, da bo vsaj Grof zvest ostal Lojzetu, ker ga je postavil za liberalnega fajmoštra, kakor ga sedaj ljudje imenujejo.

d **Draga.** Kar ni za verjeti, kako naši Nemci radi sede na vzvišenem stoličku in »vodijo« nas druge »manj sposobne«. Zato so se tako potrudili, da so zlezli h krmilu občine in da imajo v rokah kjer se da komandirati. Nova postava o občinskih volitvah pa jih je nad vse zmešala, boje se, da se jim ne bo županski stolec izpodmaknil. Na delo so šli že zgodaj, menda že lani, da si zagotovijo že naprej, da bi jih menda preveč vest ne pekla, radi padca. Pa

kako! Dobra duša njih prijatelj jim je dal na razpolago neko parcelo, ki so si jo razdelili na male kosčke ter tako postali posestniki in davkoplačevalci. Za kosček »posestva« od katerega se plača 2 ali 1 vinar — pa posestnik njegov je le davkoplačevalec oziroma volivec, kar je glavno. Zato v volivnem imeniku nahajamo za bodoče volitve davkoplačevalce z davkom 2 v, 1 v in tako naprej v tej meri. Seveda se take zaklade izroči le najzvestejšim, ker pa ni dovolj zvestih mož, so pa šli k zvestemu ženskemu spolu. Sledeča imena se blešče v imeniku davkoplačevalcev in davkoplačevalk: Lenki Tschernetovi so zaupali parcelo za 3 v davka. Da ne bo zakonskega prepira imajo gospod Tschernet enako ozemlje. G. Lakner imajo pa le za dva vinarja, gospa Julka enako — da ne bo nevoščljivosti v zakonu. Mami Kinclovi so tudi zaupali za 2 v. Manjše posestnice so pa Karlinca Poje in Zalka Mallner; te pa imajo le za en vinar davka veliko parcelo. Vidite pa bodo volile tudi zveste nove posestnice. Jej, škoda, da ne bodo ženske imele volivno pravico, kako bi bilo ganljivo, ko bi prihrumel eskadron teh 3-, 2- in enovinar-skih davkoplačevalk. Bodo pa njihovi gospodje in gospodiči mesto njih. Na ta način se pri nas vzdrži z »ogromno« večino glasov vladajoča gospoda. Kaj pa če se bi za enkrat opekli gospodje in gospe, pa bi bil »ogromni« davek zastonj plačan.

d **Iz Škocjana pri Dobravi.** »Domoljub« ima čisto prav, da ne dopušča dolgovoznih dopisov o krajevnih razmerah. To prednost naj ima »Slovenski Dom«, ki mu primanjkuje stvarnih dopisov. — Na zadnjo številko »Slovenskega Doma« torej odgovorjam: Vse je resnično pisano z matematično natančnostjo, kar je »Domoljub« zapisal iz Škocjana. Dokaz temu je od okrajnega glavarstva doposlani dopis, ki leži pri županstvu v Škocjanu v zadevi farne srenje, je dokaz prvi in drugi občni zbor kmetijske podružnice, je dokaz tudi sam dopisnik »Slovenskega Doma« s podpisom »Resnični dopisovalec« (?), ki pravi: na vse druge dopise bi bilo na tem mestu odgovarjati: bob ob steno! Dopisnik edino ne prizna »pobiranja jajec po gnezdih za Ringelšpil«. Na to odgovorimo, da so štirje o tem pravili dopisniku. Seveda dopisnik ne bo zahteval disciplinarne preiskave, saj je še za uradni pečat ni, ker vemo, kako je bilo v Veliki Dolini, ker vemo, kaj je sugestija? — G. Benedičiču pa rečemo: Kar je pisano o njem, je pisano stvarno in dostojno. Zato obžalujemo, da se je g. nadučitelj izpozabil tako daleč, ker je dopisnika primerjal, ciganskim psom. Veseli nas pa, da je ravno on udaril na postno struno in naj bo prepričan, da bo njegov poziv našel v naših vrstah vesel odmev. Da bi bilo to tudi v njegovih vrstah! — Veseli nas naposled, da dopisniki »Slovenskega Doma« spoznavajo, da so tudi posvečeni upravičeni, da se o njih piše in govori resnico in da se obkladanje s »far-

ji« kosa ali istoveti z obkladanjem z »brezverci«. — Opazovalec psihologije mas.

g **Umrl** je dne 30. marca v Brezji pri Trebelnem Jožef Žagar, oče prejšnjega župnika, v starosti 78 let. Bil je mož poštenjak, izvrsten gospodar, postrežljiv in sočuten do vsacega, zato daleč naokoli zelo priljubljen in obiskan. Trpel je dolgo in mučno bolezen, pa bil ves čas popolnoma vdan v božjo voljo. Priporoča se vsem prijateljem in znancem v trajni spomin in pobožno molitev. Naj počiva v miru!

Notranjske novice

n **Prem.** Na Vel. ponedeljek popoldan se vrši v dvorani pri Klobučarju veliko skioptično predavanje: Sveta dežela in nje središče Jeruzalem! Opozorjamo na to novost v Reški dolini in vse okoličane uljudno vabimo!

i **Iz Idrije.** Pretečeni teden bi bili nekateri radi razburjenje naredili. V naše mesto došli vinski trgovec je kupil gostilno ter si sam iz betona naredil klet. Sosedje so ugovarjali, a on se ni zmenil. Ko je že nekaj bilo narejenega, je zasekal v zid odtok vode in jo navodil k sosedu v hlev. Klicali so župana naj vendar spregleda, da se jim škoda godi A on skomizgne z ramami, češ, sosed se je zavaroval, k njemu voda ne bo vhajala in je odšel. Stranke se pritožijo in dež. odbor ukaže stavbo podreti. To se je tudi izvršilo in poskrbeli so, da je bilo nekaj vika in krika. V mestu so nagovorili nekaj mladih, da so kazali svoje ogorčenje in najeli celo godbo, da je šla zvečer tja gost, pisali in brzojavili vsaki dan v »Narod«, kjer so vso krivdo zvržali na deželni odbor, kateheta Oswalda in dekan Arko. V kakem slogu so bili dopisi, si vsak lahko misli, kdor le količkaj pozna izobraženost naših mladih. A teden je minul in ne svet ne Idrija se ni sta podrla. Ko je morala občina odstraniti tudi betonsko zidovje, katerega je trmoglavost stavila na rudniškem svetu, ni bilo nič ugovora, brez hrupa in vršča se je vse podrla. Tu so pa hoteli nekaj političen dobiček skovati, in prvi hip so jim res šli nekateri na limanice. Med temi so bili celo soc. demokrati. Sicer oni pišejo, da so proti velikašem kapitalistom in da branijo reveža-proletarce. Koliko imajo stvarnega prepričanja se iz tega razvidi in marsikateri bode počasi še prišel k pravemu spoznanju. Razsodni ljudje pa so se vsemu početju smejali, ali se na to nič ne ozirali. Enkrat je moralo priti do tega, da se posest in pravica brani in kedor to krši, bode sam moral posledice prevzeti. Ako je »pej Korle« klical, da ni več pravice na svetu, in da se sedaj nič po krščanskem smislu ne ravna, mu tega ne zamerimo. On se je potegoval za svojega rojaka, in na potu čez hribe je po-

zabil katekizem. Najprej naj bo vsakteri pravičen do sosedu in se mu ne bo nič zgodilo. Vsaka sila pa vzbuja odpor. Naj bi se bil Kobal s sosedi mirno pogodil, dal kako odškodnino ali pa obljubil za slučaj povodnji in škode, vse poravnati, pa bi ne bilo prišlo do tega. Tako ga je pa hujskanje in trmoglavost pripravila v škodo.

n Dol. Logatec. Vsak, ki je našo cerkev videl, se norčuje iz nas, da tako lep kraj, pa ima tako zanemarjeno cerkev. In res vredna je kritike, ker ne zadostuje več današnjim potrebam. Prvič je premajhna, ker Dol. Logatec vidno raste, in ker si je pred letom dni izvojeval lastno faro. Drugič je prenizka, ima premajhen kor, dalje so zagradi čisto razkopani. Oltarji, klopi, vse je starinsko in piškavo. Ker je cerkev premajhna, se ljudje stisnejo v vsak kotiček, posebno otroci, kjer so nevidni in potem lahko zbijajo in ravsajajo, ker se jih ne more nadzirati. Otroci bi morali vsi biti pred glavnim oltarjem, kar pa sedaj ni mogoče. Ker so tako žalostne razmere, je resno misliti na zidavo nove cerkve. Zdaj pa nastane vprašanje, kje vzeti denar in kako material? Poglejmo male župnije, ki imajo komaj 600 duš, pa imajo tako lepe in velike cerkve, pa bi pri nas ne šlo, ko nas je do 2000 duš. Torej naj nam bojo male župnije za vzor! Poglejmo n. pr. samo naš »Društveni dom« pri katerem je sodelovalo le nekaj moških in žena, pa bi pri zidavi nove cerkve ne šlo, ko bomo vsi složno za njo delali! Bodimo vztrajni in korajžni še naprej in ne ustrašimo se zaprek in naporov! Zato pa kličem z ranjnim pesnikom Simon Gregorčičem: Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi, a delo in trud ti ne bo blagoslovi! — Župljan.

Dobre knjige

»Janez Nevolja« — (»Juan Miseria«), je naslov povesti, ki jo je spisal po celem svetu znani pisatelj Koloma in jo je zdaj »Ljudska knjižnica« objavila v prevodu. Hvali to povest, kolikor jo hočeš, nikoli je ne boš zadosti, tako je čudovito lepa! Juan Miseria, po naše Janez Nevolja je tam nekje na Španskem siromašen mladenič dobrega srca, a neopipljenega vedenja, ki se zaljubi v pridno dekle, Marijano, katera pa ima za očeta gnjusnega in sirovega pijanca, Martina Lenuha. Ta in pa zlobna babura Salamanka branita dekletu Janeza vzeti, ker bi rada imela, da bi se Marijana omožila s postopačem Lopezinkom, ki ves svet slepari, koliko zna in kaj bo še vse iz njega. Bilo je namreč v tistem času, ko se ta povest odigrava, leta 1867., na Španskem jako nemirno, pripravljala se je revolucija in Lopezinek, sin črevljarja, pravi nebodigatreba, domišljav in neumen, brez vesti in predrzen, je delal največjo

zmešnjavo, koval zaroto in naposled tudi, ko je republika bila proglašena, prišel res do veljave. S krivim pričevanjem sta on in starka Salamanka, katero je vlekel, da ji bo nova republika prisodilo hišo nekega monarhista, spravila v ječo Iv. Nevoljo, ki je po nesreči in brez namena ranil pijanega očeta Marijane, kateri mu je svojo hčer branil. Janeza Nevoljo obsodijo na smrt, preden se pa izvrši obsodba, ugaanja Lopezinek po mestu različne lopovščine, pusti zapreti cerkve in samostane, Marijana pa, ki je šla po očetovi nesreči smrti med novice, pa mu uide iz krempljev. Tudi bi kmalu Janeza Nevolja izpustili iz ječe, kar pride na dan, da je Lopezinek s Salamanko krivo pričal. Salamanka pa zaprejo, ker je shranjevala v svoji hiši smodnik, kateri je bil namenjen za anarhistično zaroto, ki jo je koval neutrudni Lopezinek tudi že zoper novoproglašeno republiko. A Lopezinek se izmuzne, ker so mu oblasti same dajale potuho in Janeza Nevoljo zopet čaka smrt, ker imenujejo novega sodnika, navadnega lopova. Toda pater France, ki igra v tej povesti največjo vlogo, ponižen kapucinec, pri vseh priljubljen, pravi angelj v človeški podobi, zraven pa moder in izkušen, s pomočjo svojih znanstev napravi tako, da Janeza Nevoljo v zadnjem trenutku vendar pomilostijo, Lopezinek pa, ki je med tem res zanetil anarhistični upor, pade na barikadah in umre ves razmesarjen. Jako zanimiv je tudi nadaljni razvoj in konec povesti.

Kakor se vidi, se v tej obsežni povesti vrsti zanimiv prizor za prizorom, dejanje hitro teče, vse je kratkočasno, gladko in kljub veliki resnobi, ki tiči v celi povesti, je toliko duhovite in globokomiselnosti po vseh straneh posejane, da knjige ne odložiš, preden je docela in brez premora ne prebereš.

Knjiga je prožeta verskega duha in zlasti s krvavo ironijo šiba brezmišelnost revolucije in sebičnost, samopašnost ter umazane namene revolucionarnih voditeljev. Posebno za odraslo mladino je knjiga dragoceno berilo; vsled lahkote in poljudnosti pa bo tudi najpreprostejši človek v njej našel zabave in tolažbe.

Ker se je oglasilo precej novih naročnikov za »Ljudsko knjižnico« se je cena 15. zvezku, ki obsega obširno povest »Janez Nevolja« razmeroma zelo znižala, kajti knjiga stane broširana le 1 K, vezana 1 K 60 v s poštnino vred.

»Krivoprisežnik.« Ta igra, ki se po celem svetu uprizarja, je ena najpriljubljenejših ljudskih iger. Slovenski prevod je mojstrsko prirejen za naše razmere in bodo igro lahko tudi najmanjši odri na deželi vpriporili, ker se mnogo oseb in prizorov lahko brez škode izpusti. Izdaja je opremljena z vsemi potrebnimi navodili, opombami in načrti. Cena tej igri, o kateri prinese naš list v kratkem obširno oceno, znaša 80 vin.

Zlata doba

DELO IN OPOJNE PIJAČE.

Največja korist, katero pripisujejo pivci alkoholu, je, da daje alkohol moč. Od slavnih zdravnikov je bila ta korist že nešteto krat ovržena in vendar je še vedno glavni izgovor pivcev, češ, moč mi daje. Naj navedem tu le nekaj izjav:

»Alkohol ni tvarina, ki bi podelila delavcu moč, da bi mogel lažje in trajno delati, ampak mu da vsak drugi živež več moči kot pa alkohol. Ker uničuje človeku zdravje in moč, je alkohol, tudi ako se ga redno vsak dan zmerno pije, ne le nikako sredstvo, ki bi nadomestovalo izgubljeno moč, ampak le počasno, toda zanesljivo delujoč strup, ki oropa delavca moči, in sicer tem preje, čim bolj se nadomestuje hrana z alkoholom.« (Dr. A. Baer.)

»Alkoholizem je najhujši in najbolj usoden sovražnik vsake sposobnosti za delo.« (Prof. dr. Joh. Conrad v Hallu.)

»Več kot dvajset let živim kot abstinent. Moje mnenje je, da se more brez opojne pijače najtežja dela in največje težave prenesti.« (Slavni potovalec v Afriki Livingstone.)

Pomanjkanje krvi

je nevarno stanje in se mora brez odlašanja odpraviti s SCOTT-ovo emulzijo, zanesljivim krepilnim sredstvom, ki je zdravnik kot tudi bolniki vedno toplo priporočajo. Scott-ova emulzija prijetno diši in je pri tem lažje prebavna in vendar bistveno bolj učinkovita, kot navadno ribje olje. Poskus Vas bode o tem hitro pričal.

Scott-ova emulzija

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.n.

Dobi se v vseh lekarnah.

Za kratek čas

A. »Ali te ni sram, da imaš v praznik raztrgano suknjo?« — B. »Saj ni moja!«

Zloben svet. Oficir: »Toliko dolgo imam, da mi ne kaže drugega, kakor oženiti se ali pa ustreliti!« — Tovariš: »Oženi se torej; ustreliti se lahko potlej!«

Gljha z gljho. Bolnik: »To je pa veliko vredno, da ob tako pozni uri k meni pridete!« — Zdravnik: »Res je. Zato bom pa tudi veliko računil!«

Uganke ali zastavice.

Zastavica s kriptogramom.

*	a	.	k	.
.	*	i	.	.
.	g	*	t	.
.	.	a	*	.
.	a	.	i	*
.	.	a	*	.
.	n	*	o	.
.	*	g	.	.
*	p	.	k	.
.	*	e	.	.
.	k	*	d	.
.	.	n	*	.
.	i	.	a	*

žival.
lepo vedenje.
žensko ime.
del glave.
jed.
prijeten okus.
moško ime.
duh.
potrebščina za zgradbo.
dan.
izguba.
rusko mesto.
krivičen sodnik.

Predložki, ki so označeni z zvezdicami, dajo slovenski izrek.

Zastavica s svetniki.

1. Katerih svetnikov ime ima na koncu poljski pridelek?
2. Katerih svetnic ime ima na koncu ime druge svetnice?
3. Kateri svetnik ima v sebi kos biše?
4. Neki svetnik in neka svetnica lahko stojita na nogah ali na glavi. Katera sta tista?

Porivalna zastavica.

Sijaj, Konjice, dijamant, ročka, malenkost. Teh pet besed napiši drugo pod drugo ter jih potem dotle porivaj semterjaj, dokler ne ločiš priimka in krstnega imena znanega slovenskega pisatelja.

Računske uganke.

1. Pastirja sta primerjala svojo čredo. Prvi je rekel drugemu: ako ti dam svojih 25 ovc, potem imava enako; ako pa ti meni daš 25 ovc od svoje črede, potem imam enkrat več kakor ti. Koliko sta imela vsak?
2. Neki prijatelj otrok jim je razdelil iz koša jabolka, vsak otrok je dobil 4 in v košu mu je še ostalo 44. Potem je vzel otrokom vsa jabolka nazaj in takoj nato je dal vsakomur 6 jabolka, zdaj pa mu je v košu ostalo le 12 jabolka. Koliko je bilo otrok in koliko je imel vseh jabolka v košu?
3. Koliko udarcev vkup bije ura od poldan do polnoči? Ura ne bije četrtine ure, temveč vselej le polne ure.

Rešitev zastavic.

Rešitev zločne zastavice s kriptogramom.

Lednik, palača, načelo, šapelj, dolina, modras, vijola, nadeja.

L	e	d	n	i	k
p	a	l	a	č	a
n	a	č	e	l	o
š	a	p	e	l	j
d	o	l	i	n	a
m	o	d	r	a	s
v	i	j	o	l	a
n	a	d	e	j	a

Lepa naša domovina.

Rešitev grebenske uganke.

Koledar.
Karol.
Lukež.
David.
Roman.

Rešitev zastavice I.

Moških 27, ženskih 21.

Rešitev zastavice II.

Prvi K 75, drugi K 90.

Rešitev zastavice III.

V prvi vrsti izbriši prvo 1, potem celo drugo vrsto in iz tretje vrste prvi dve številki, ostane

11

9

20

Rešitev zastavice IV.

So pač tista dva očeta in dva sina bile le tri osebe, namreč vnuk s svojim očetom in dedom. Vnučkov oče je ohenem sin vnukovega deda.

Rešitev zastavice V.

IV. — IX.

Razne stvari.

Ponesročen parnik. Parnik »Cramford« se je potopil na vožnji med Newcastlom. Utonilo je 22 oseb.

Izvoz jajec iz Evrope v Argentinijsko. Argentinijska pošilja v Evropo meso. Iz Evrope pa pošilja jajca v Argentinijsko. Leta 1908 je bilo uvoženih v Argentinijsko 3500 zabojev jajec, lani pa 9500. Argentinijska je uvažala jajca splošno največ iz Italije in Španije, zadnji čas pa pošilja največ jajec v Argentinijsko Rusijo.

V Ameriki umrli Slovenec. Umrli je v četrtlet v Lake Side bolnišnici v Clevelandu rojak Franc Kirhengeist v 44. letu svoje starosti. Doma je bil iz Dolenjske vasi, fara Pristava, kjer zapuščala zalujočo ženo in šest otrok.

Vojak na straži — morilec. Iz Milana poročajo: Pred nekaj časom so našli zunaj mesta na travnikih truplo elegantno oblečenega gospoda, ki je bil nasilno umorjen kot so dognali! Truplo je imelo več ran, prizadetih z bodalom. Vsa poizvedovanja za morilcem so bila brezuspešna. Naenkrat pa se je zadeva pojasnila. Sum se je obrnil na vojaka Francesco Spoletti, ki je začel nenadoma velike vsote denarja zapravljati, kar je bilo zlasti še sumljivo, ker se je dognalo, da je bil za časa umora na straži pri nekem erarnem skladišču v bližini, kjer se je umor izvršil. Nadaljnja preiskava je tudi dognala, da je Spoletti opazil samotnega sprehajalca, prisilil ga s puško v roki, da je šel z njim v osamljen kraj, kjer ga je umoril z bodalom. Morilec je svoj čin že priznal.

Kašelj, katar, Influenca

In pljučne bolezni odstranjujejo zdravniki uspešno s Sirolin, Roche, najboljšim varstvom proti tuberkulozi. Sirolin, Roche, vzbuja slast in se lahko vživa in bi moral biti pri prehladu in v vsakem gospodinjstvu pri roki. V lekarni naj se izrecno zahteva.

Sirolin „Roche“

Laxigen

Idealno odvajalno sredstvo

v obliki sadežnih tablet, zanesljivo milga učinka. Izvirna škatlca (20 kosov) k 1.33. Dobiva se v lekarnah ali pri glavni zalogi C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 2. 2977

Kupite švicarsko svilo!

Zahtevajte vzorce naših pomladnih in poletnih novosti za obleke in bluze: Foulard, Voile, Crêpe de Chine, Châles cachemire, Eolienne, Mousseline 120 cm široka od K 1-20 naprej meter, crn, bela, enobarvna in pisana, kakor vezene bluze in blago iz bat sta, volne, tkanine in svile. Mi razprodajamo samo zanjeno solidno, svilnato blago naravnost zasebnikom franco in že začrtano na dom. (Dvojni pisemska pošiljka.)

Schweizer & Co., Luzern 073 (Švica). Izvoz svilnatga blaga. — Kralj, dvorni založnik.

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačajo, Vaše spanje postane zdravo, Vaša dobra počutnost se zopet vrne, ako vporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanaestorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

Celemu nalogu današnje številke smo priložili dopisnice tvrdke A. Tomanec v Humpolcu na češkem na katero tem potem opozarjamo cenjene bratatelje.

Kuhajte!
Pražite!
Pecite!

samo z

jedilno mastjo
Ceres!

Jamstvo za popolno naravno čistost in najfinjšo kakovost daje samo beseda

Ceres

Jedilni masli „CERES“ da se prednost pred usemi konkurenčnimi znamkami.

Lipsko. Friedr. Mester, lastnik preko znane bivše trgovske akademije. Prospekt zastoji.

Najlepše blago!

damske obleke, črne salonske obleke, površnike, plašče itd., jamčeno dobre, trpežne in pristne kakovosti dobavlja

Frant Marek

perna za sukno, Liberec, Cechy prodaja na drobno in debelo. Varniške cene. Priložnost za uščenejši nakup - Zahtevajte vzorce! 1101

„CAS“
znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnino prejema upravnštvo v Ljubljani.

Voljeno b'ago

in kambrak za žensko obleko dobite najcenojeje iz Jugoslav. razpisovalnice R. STEARMECH v Celju. Vzorec zastoji.

Razširjajte Domoljuba.

Skrivalnica.

Nežne živalice že vohajo lovca. Kje je?

Pojasnila o inseratih daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanjku znamko za deset vinarjev.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 4. aprila 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	V		K	V
Pšenica	28	60	živa vaga:		
Rž	18	2	Goveđa pitana ..	85	—
Ajda	19	41	Teleta težka ..	115	—
Ječmen	17	50	Teleta mala ..	108	—
Oves	19	—	Prasici ..	120	—
Proso belo ..	19	50	Kostruni ..	163	—
Proso rumeno ..	17	60			
Koruzna stara ..	16	60	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova ..	14	20	Maslo kuhano ..	290	—
Leča	10	—	od K 200 — do ..	300	—
Grah	20	40	Maslo surovo od ..	—	—
Laneno seme ..	24	80	K 200 — do ..	—	—
Grassica ..	12	—	Slanina sveža ..	160	—
Domacija detelja ..	102	—	(speh) ..	176	—
Gorenjska repa ..	29	50	Slanina prekajena ..	164	—
Fizol R. uničan ..	20	80	Loj ..	92	—
Fizol Prepeličar ..	20	80	Jajca 100 kom ..	7	50
Fizol Mandalon ..	20	80	Pisanci ..	2	50
Čebula ..	17	—	Golobi ..	80	—
Krompir ..	7	60	Raca ..	3	50
Zelje sveže ..	12	—	Gos ..	6	50
Zelje kislo brez sode ..	12	—			
Repa sveža ..	9	50	Kolonijalno blago		
Repa kisla brez sode ..	12	40	na debelo ..		
Brinje ..	12	—	Riz Rangon od ..	35	—
Kumna ..	12	—	K 25 — do ..	—	—
Oreh ..	08	—	Kava Santos od ..	278	—
Gobe suhe ..	—	—	K 95 — do ..	80	50
Ječice ..	—	—	Sladkor ..	28	50
Zelod ..	—	—	Petrolej ..	—	—
Smrekovi storži ..	—	—			
Seno ..	5	—			
Slama ..	4	40			
Stelja ..	3	40			

Preklic.

Podpisana obžalujem kar sem žaljivega govorila čez Jožefa Hudobivnika.

Marija Kašnik,
Kokrica pri Kranju.

1063

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 29. marca: 34, 78, 82, 48, 85.

Dunaj, 1. aprila: 2, 42, 68, 17, 38.

Gradec, 1. aprila: 84, 12, 82, 54, 38.

Od 700 do 900 kg semenskega krompirja, 5000 kg živinske krme, ozir. detelje. Naravno brinovno olje in brinovce ima na prodaj Josip Maver, Zaloše 13, pošta Podnart. Cena po dogovoru.

Zahvala.

Podpisanim se je 19. januarja t. l. v pozni noči na neznan način vnela še nova hiša, pri kateri je pogorelo vse ostrešje in veliko opreme, katero sva imela shranjeno pod ostrešjem. Dodela bi bil ogenj uničil hišo, da niso dobri ljudje pomagali in ogenj omejili. Zato si štejeva v dolžnost, da se tem potom iskreno zahvaliva vsem, ki so pomagali pri požaru; posebno se zahvaliva blag. gosp. svetniku Peterlinu, g. županu dr. Tičarju in vsem gg. uradnikom, ki so prvi, zapazivši ogenj, prihiteli na pomoč in pomagali rešiti pohištvo. Najiskrenejša hvala požarni brambi iz Kranjskogore in Podkorena za naporno delo pri gašenju. Hvala zavarovalnici „Slaviji“ ki nama je jako hitro izplačala 1284 K 30 v. zavarovalnine. Vsem blagim dobrotnikom iz domače in sosednih fara, ki so nama veliko darovali v denarju, lesu in z brezplačno vožnjo, pa kliče: Bog Vam obilno poplačaj Vašo darežljivost! 1078

Gregor in Marija Udernan, v Kranjski gori št. 119.

Hiša v Vižmarjih 26 obstoječa iz 2 sob, kleti, hleva za 8 glav živine, drvarnice, sadnega vrta ter vodovoda, električne razsvetljave s 6 svetilkami. Cena 16.000 kron. Natančneje pri Ivanu Trampuš istotam.

Učenca krepkega in pridnega iščem za trgovino z mešananim blagom. Vstop takoj. Leopold Rainhofen, Rajhenburg ob Savi.

Inženir-Akademija Wismar a. d. Ostsee
politehnik za stavbne, strojne in elektro-inženirje
arhitekto; tehnika za želez. beton in izobražbo.

JOŽEF HUMAR, krojaški mojster v Podmencu,
sprejme takoj v trajno delo izvežbanega

krojaškega pomočnika.

Plača po dogovoru.

1061

Mlin na 4 tečaje s žago se takoj
da v najem. Vprašanja pod
»Mlin« na pošto Vič pri
Ljubljani.

1063

Posestvo naprodaj

Vse poslopje v dobrem stanu (raven vodnjak).
Njiv za 20 mernikov posetve, lep travnik, gozda
toliko, da zadostuje za drva in steljo. Vse ob-
česti tik farne vasi Sv. Trojica (Dolenjsko). Več
se izve pri lastniku Ignaciju Tršiner, pošta
Tržišče, Dolenjsko.

1068

Najcenejši nakup

českega postelnega perja!

Novo, dobro, sivo, brezprašno, zelo
pomo; 5 kg K 9-40, 5 kg belšega
K 12- in K 16-; 5 kg belega K
24-; 5 kg snežnega K 37-;
5 kg finega K 36-; 5 kg naj-
finejšega K 45-; Bel puh, zelo
kosmat, 1/2 kg K 6- in K 6-50, siv
puh 1/2 kg K 2-50 in K 3-.

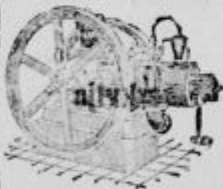
Razpošiljanje dovršenih ostelj
iz gostega rdeč. naunking
metli: 1 pernica, 180 cm
dolga, 120 cm široka in 2
vzglavnici, 80 cm dolgi, 60
cm široki, 2 novim, mehkim
trpežnim perjem K 16-;
Pomaha perje K 20-;
perje K 24-; pernica po-
sebej K 16-; K 12-; K 14-;
in K 1-; vzglavnica posebej K 3-; K 3-50 in K 4-; D o-
delna pernica 200 cm dolga, 140 cm široka K 15-; K 14-50,
K 17-50 in 21-; K isti vzglavnica 90 cm dolga, 70 cm ši-
roka K 4-50, K 4-20, K 5-50. Razpošilja se franco po povzetju.
Zamena do-oljena proti povratni poštni stroškov.

10.6

Ivana Polatschek, Janowitz o. Ang Štev. 50,
pri Klatovu, Češko.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6,
Heiligenstädterstr. 83/90.

Posteljne in namizne garniture

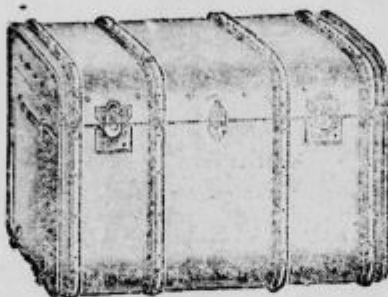
v najsolidnejši in najmodernejši izpeljavi.

St. 2081. Bourrette garnitura (2 post. odeji
ca. 140x100 in namizna preproga ca.
138x138 cm, z lepo vtkanim cvetličnim
robom na bordo-rdečem ali olivnem
temelju, prav cca. konkurenčna ka-
kovost K 10-). Posamezne posteljne
odeje K 3-65, posamezne namizne pre-
proge K 2-70. — St. 2082. Ista v boljši
kakovosti K 12-50, posamezne posteljne
odeje K 4-50, posamezne namizne pre-
proge K 3-50. — Garniture v finejši
izpeljavi z bogatimi vzorci K 15, 18, 20,
in višje. Vse garniture (2 posteljni odeji in 1 namizna) po K
22, 26, 30, 34-30 in višje. Nikar riziko! Zamena dovoljena ali
denar nazaj! Največja izbira v našem glavnem ceniku z več kot
3000 slikami, ki se pošlje na zahtevo zastoj in franco. Pošilja
po povzetju.

C. in kr. dvor. založ. JAN KONRAD
Razpošiljalnica v Bräux št. 1.95.

Winkler-jevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.

3320

Želazni kovčegi,
zgladni kovčegi,
kovčegi za čevlje
in klobuke, torbe
iz usnja, kovčegi
torbe s pripomočki
za potov, potreb-
ščine ali brezje.

Jos. Winkler & sin
spol. za kovčege
Dunaj I.,
Himmelfahrtg. 7.
Telefon 8207
Ilosstr. ceniki za-
stoj in franco.
Preklesno! Za-
kudite za jamčeno
točno gostrežbo.

Organist in cerkvenik

dobi službo v Svibnem pri Radečah. Nastopi
lahko takoj. Ima prosto stanovanje v mežnariji,
vrt, drva v hosti, žitno in vinsko boro in nekaj
denarja. Dohodki so še dosti dobri. 1085

Župni urad v Svibnem, dne 1. aprila 1911.

Hitro odločiti

se morajo tiste dame, ki hočejo naročiti od
tu dav denega blaga. — 1 kupon 25 metrov
damskega modnega blaga v pisani in karir.
barvi 110 cm šir.
kompl. za 5 vel. oblek in različnih novih mo-
dernih vzorcih po K 19- pri naročilu 1 kupona.
Dolje.

40 do 45 metrov lepo sortiranih ostankov
samo po 16 K, prvovrstni ostanki po 18 K
obstoječi iz flanel za bluze in srajce, mod-
nega ripsa, cetira, oksforda za srajce, posteljnih
prevlek, blaga za predpasnike, belega platna za
srajce in kratka oblačila. Ostanki so 6 do 15 metrov
dolgi, zajamčeno pralni in najboljše kakovosti, raz-
pošilja p. oti povzetju.

tkalnica platna Karl Kohn, Nachod VII.

Na željo pošiljam od vseh mojih izdelkov vzorce
zastoj in franco.

1026

Milijon sadnih dreves.

(Razpošiljanje se je pri'elo
in traja do začetka maja.)
Jabolka, hruške, orehi, bres-
kve, domači kostanj, češnje,
češnje, marelice itd., komad
od K 1- naprej, 10 komad.
visokodebelnih jablan od K
25- naprej, 20' 000 komadov
lepotnih in drevorednih
dreves, kom. od 60 h naprej.
2 milijona različnih lepoteh
grmov, 100 komadov K 15-;
20 milijonov akacij in gle-
dij, za 1000 kom. od K 10-75.
15 milijonov gozdnih sadik:
smrek, borovcev, hrastov itd.,
1000 kom. od K 2-20, Pas-
mena perutnjina in nje jajca
za leženje, 20 najprezkuš-
nejših posem, dalje tudi fa-
zani za lov. Na zahtevo ilu-
strovani cenovnik zastoj.

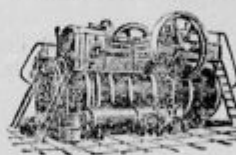
Grofa Žige Batthyanyja
graščinska uprava
Csendlak pri Radgonl.

Bruselj 1910 - GRAND PRIX - Buenos Aires 1910

Henrik **LANZ** Mannheim
Patentovani 1024

LOKOMOBILI

na nasičen par in vročo paro
z ventiln. krmilom
„Sistem LENTZ“
in močjo do 1000 P. S. e.

Pisarna za prodajanje v Avstriji:

Emil Hontgmann, Dunaj IX., Löblichgasse 4.

Medn. lovška razstava, Dunaj 1910: Urjavna častna diploma (najvišje odlikovanje).

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJI

Kompletne
Električne centrale

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

856

Tovorni in špedijski vozovi

3149

808

Jan Konrad, razposiljalnica, Brux, št. 1385, Česko.

Dobro se v lekarni. — Razpisnja na večerje lekarni. — Dvojne steklenice za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 4.50 franko.

kjer Vam je velika izber po znano
nizkih cenah na razpolago. 595

Lastna delavnica, 2^a
se lahko naroči po meri.
(Za vprašanja po pošti
nal se priloži znamka.)

K. PIOTROWSKI, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 32. (Levčeva hiša.)

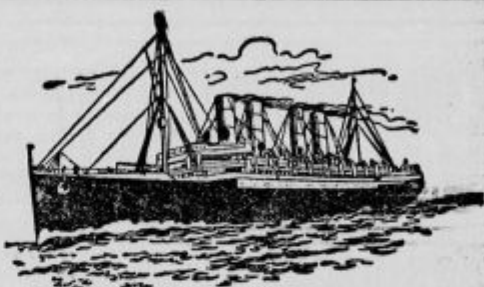
Ostanki po znižanih cenah.

A detailed black and white illustration of a horizontal steam engine. The engine is mounted on a large, rectangular brick foundation. It features a large flywheel on the right side, a horizontal boiler, and various mechanical components like pistons, rods, and valves. The entire machine is set on a small patch of ground.

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

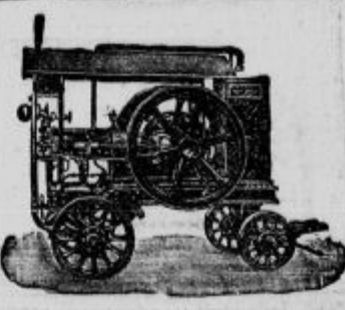
Brůx št. 1414 (Češko).

K 10—, Edine
razpoš po ces
vseh in, lako

Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosforato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 41 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsni sirup. Odstranjuje sluz, pomirja kahele in vzbuja apetit. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2/20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev naslednik).

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Bejaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Raki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Veitkovcu in Volšperku. 3206

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nerazne boleti. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2/20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,

Kaiserstrasse 73-75.

Lepo posestvo

s hišo in gospodarskimi poslopji pri fari, 30 mernikov posestva in mrve za 4 glave živine, vse skupaj v eni parceli se po cenah prodaja. — Več pove Miha Adamič, Grosuplje. 645

Jajca za valenje

od velikih, grahastih z Angleškega importiranih Plymouth Rocks kokoši. Za 80% oploditve jamčim in neoplojeno nadomestim. Mirne živali, fino meso. Pleme je odlikovano na razstavi v Novem mestu z drugim darilom. Ducat stane 4 K brez zavoja. Prodaja Ludovik Ševar na Rakeku. 931

S. Benisch

Čeno posteljino perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljsega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, aneizobelega, skubljenega 6 K 40; 1 kg 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinjši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsake 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpuhom 2 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 20 cm dolge, 40 cm široke, K 15, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastelega gradla 180 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovojno denar nazaj. Cenik zastoni in franko. S. BENISCH, v Dešenici štev. 71. Češko.

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s prevečjem lakke pletenine doma. Edino moč strol za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušena kikiene dele, plete zanesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoni. Oddel emustneškoduje. Troški mali. Pism. garanc. t. ajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoni. Podčrtje za pospeševanje domačega dela. trgov. sodn. protokoli. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nollengasse 100.

Došle so krasne novosti!

Sukna, volne, svilne, cefirja in še raznovrstno drugo perilno blago za spomladansko in poletno sezono.

Svetuje se, da si vsakdo ogleda to veliko zalogo, kakovost blaga in čudovito nizke cene trdke:

Hedžet & Koritnik GORICA, Corso G. Verdi 7, in Via Scuole 3. 780

Naročite vzorce, ki se Vam jih pošlje zastoni in franko!

Naročajte sobotnega, Slovenca!

H. SUTTNER

Največja zaloga zlatnine in srebrnine.
Ljubljana, Mestni trg in Sv. Petra cesta.
Lastna tovarna ur v Švici.

Zahtevajte novi cenik

kateri je ravno sedaj izšel

zastoni in poštnine prosto.

Tovarniška znamka

IKO

Tovarniška znamka

IKO